

bservant 2

Jaargang 15, 8 september 1994

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg • Redactieadres: Postbus 616, 6200 MD Maastricht • tel. 043-883174

Inhoud

pagina 3

Het valt mee met de kamernood in Maastricht. Sterker nog, niemand zit zonder kamer.

pagina 4

Het loopt storm bij de studentenverenigingen.

pagina 5

Buitenlandse studenten klagen over hun kamers en het kamerbureau.

pagina 9

De open universiteit bestaat 10 jaar.

pagina 10-11

Job Cohen is terug in Maastricht.

pagina 20

Leraren over zesdeklassers en eerstejaars

Zorgelijke blikken van dr. K. Dittrich en dr. A. Rinnooy Kan tijdens de opening van het academisch jaar (foto Nelis Tutkey)

Harde woorden tijdens opening academisch jaar

Dittrich: "Paars onderwijsbeleid is de Nederlandse politiek onwaardig"

Forse kritiek en een "onhartelijk woord". Daar bleef het afgelopen maandag tijdens de opening van het academisch jaar bij. Wat beters hadden zowel de voorzitter van het college van bestuur, dr. K. Dittrich, als de voorzitter van de ondernemersvereniging VNO, dr. A. Rinnooy Kan, niet over voor de hogere onderwijsplannen van het kabinet. Naast de paarse ellende was er echter toch nog een lichtpuntje: de achtduizendste RI-student komt in zicht.

Het voornemen van minister-president Kok en de zijnen om het huidige stelsel van hoger onderwijs los te laten en over te schakelen op een angelsaksisch model (een driejarige bachelors-opleiding en daarna voor een minderheid een masters-fase), is volgens Dittrich en Rinnooy Kan niet ingegeven door de nobele wens om de kwaliteit van de opleidingen en opgeleiden te verbeteren. Integendeel. Het is de platte noodzaak tot bezuiniging op onderwijs, zo betoogde de voorzitter van het VNO (Verbond van Nederlandse Ondernemingen), die hier "op woeste en ondoordachte wijze

vertaald is in een ingrijpende inhoudelijke wijziging van het hoger onderwijs".

Dat deze plannen ook nog eens tot stand zijn gekomen zonder overleg met de universiteiten en het bedrijfsleven, maar tijdens wat gesprekken met studenten op een terrasje, werkte afgelopen maandag als extra olie op het vuur. Dittrich sprak dan ook van een "aanfluiting" en het moest hem van het hart dat hij "de totstandkoming van en de argumentatie voor de thans op tafel liggende voornemens de Nederlandse politiek onwaardig" vindt.

Deze stelselwijziging, die gepaard gaat met een studieduurverkortung van vier naar drie jaar, is, zo meent Dittrich, schadelijk voor het onderwijs en onderzoek. Hij vreest, net zoals zijn collega's in het land, een verlies van 10.000 banen, meer wachtgelders en een 'brain-drain' van jonge wetenschappers. Voor hen zullen er immers geen banen meer zijn. Daarnaast ziet de kersverse Maastrichtse collegevoorzitter de internationalisering, toch het stokpaardje van de vorige en huidige minister van onderwijs, J. Ritzen, in gevaar komen. En daarmee ook de voorgenomen samenwerking tussen de Rijksuniversiteit Limburg en het Limburgs Universitair Centrum in Hasselt-Diepenbeek. Simpelweg omdat de paarse plannen leiden tot een onderwijsstelsel dat te veel afwijkt van het Vlaamse. "De huidige voorstellen lijken ons te isoleren en ons het aureool te geven van een eenzaam roepende in de woestijn." Het VNO vreest op zijn beurt dat de stelselwijziging zal leiden tot driejarige opleidingen die qua niveau gelijk zullen zijn aan het vroegere kandidaatsexamen. En dat is een opleidingsniveau waar de arbeidsmarkt niet om staat te springen.

Ook de geplande bezuiniging (1 miljard) op de studiefinanciering oogste veel kritiek. Voor Dittrich is deze 'zoveelste' maatregel om de kosten van de studiefinanciering binnen de perken te houden, het bewijs dat het huidige stelsel niet meer voldoet. Het is "failliet" en daarom is het de hoogste tijd voor een nieuw stelsel.

Rinnooy Kan (pikant genoeg partijgenoot van de nieuwe staatssecretaris voor hoger onderwijs, Nuis) nam het woord 'failliet' niet in de mond, maar ook wat hem betreft mag het oude stelsel verdwijnen. Hij wil de hoogte van de studiefinanciering en het collegegeld afhankelijk maken van de vraag naar afgestudeerden. Studenten die kiezen voor een "maatschappelijk urgente studierichting" moeten van de overheid wat extra's krijgen. Omgekeerd moet de "overdreven" belangstelling voor andere, minder urgente, studies worden getemperd door bijvoorbeeld een verhoging van het collegegeld. Daarnaast moet er volgens hem niet geschroomd worden vaker studentenstops in te stellen. Instellingen zouden dan wel de vrijheid moeten krijgen om zelf te selecteren op basis van eigen criteria. Loting noemt hij een volstrekt achterhaald instrument, "inmiddels alleen maar geschikt om in het buitenland de lachers mee op de hand te krijgen". Verder vindt Rinnooy Kan dat de overheid niet langer moet opdraaien voor de bekostiging van opleidingen die het voorstation van de sociale dienst zijn. Hij doelt daarmee met name op multi-disciplinaire opleidingen als Europese studies of culturele studies.

Cohen nummer een op rectorstvoordracht

Het is vrijwel zeker dat prof. M.J. (Job) Cohen na zijn staatssecretariaat per 1 januari 1995 opnieuw rector magnificus wordt van deze universiteit. Op de voordracht die door het college van decanen is vastgesteld prijkt zijn naam als eerste van twee. De decanen hebben zich echter niet unaniem achter Cohen opgesteld.

Voordat een kandidaat door de minister benoemd kan worden, dient eerst advies over de voordracht uitgebracht te zijn door het college van bestuur en de universiteitsraad. Van die zijde worden weinig bezwaren verwacht tegen Cohen, ondanks het feit dat de tweede op de lijst de huidige rector, prof. dr. H. Philipsen is, die het volgens velen in het afgelopen jaar uitstekend heeft gedaan. Waar het in beide gevallen gaat om bekwame en ervaren bestuurders is het belangrijkste argument ten gunste van Cohen dat zijn staatssecretariaat hem een unieke toegang in de Haagse politiek heeft bezorgd, die deze universiteit ten goede kan komen. Tevens gaat men er vanuit dat zijn gewicht in landelijke universitaire kringen om diezelfde reden aanmerkelijk is toegenomen. Het is dan ook dit type argument geweest dat volgens ingewijden tijdens de besprekingen in het college van decanen de doorslag heeft gegeven. Niettemin was zijn zege op concurrent Philipsen een zeer nipte, terwijl een van de zes decanen zich van stemming heeft onthouden. De oudgedienden onder de decanen bewaren niet onverdeeld goede herinneringen aan het eerste rectoraat van Cohen. Waar de rector als trait d'union moet optreden tussen decanen en college van bestuur (hij heeft zitting in beide colleges), werd hem door sommigen een te grote identificatie met het college van bestuur verweten. Philipsen daarentegen zou zich onafhankelijker hebben opgesteld.

Dat er nu al een rectorbenoeming plaats moet vinden heeft te maken met het vertrek van Cohen, vorig jaar zomer, naar de Haagse politiek. Dat vond plaats juist op het moment dat zijn herbenoeming bekrachtigd zou worden. Ofschoon er geen toezeggingen aan Cohen zijn gedaan dat hij bij terugkomst zijn oude plaats automatisch weer kon innemen, wees de organisatorische vormgeving van de opvolging er al op dat dat toch wel in de rede lag. Philipsen werd immers voor de duur van slechts een jaar benoemd, in plaats van de gebruikelijke drie jaar.

Riki Janssen

Wammes Bos

“Een schaamlap voor botte bezuinigen”

De plannen van het nieuwe kabinet voor herziening van het hoger onderwijs zijn hard aangekomen in de universitaire wereld. Verbijstering, kwaadheid en teleurstelling vochten afgelopen maandag om voorrang bij de traditionele opening van het academisch jaar. “Wat te concluderen bij zoveel afbraak, onredelijkheid, onmogelijkheid, incompetentie, heerszucht en gebrek aan kritische zin?”

De toon is gezet voor het komende overleg tussen minister Ritzen, staatssecretaris Nuis en de universiteiten. Het voornemen om de universitaire studies om te vormen tot driejarige basisopleidingen met een één tot driejarig vervolg voor de beste studenten kan niet rekenen op ook maar de geringste ondersteuning uit de academische wereld. Zeker niet als de regering halsstarrig vast blijft houden aan de bezuiniging van anderhalf miljard gulden op hoger onderwijs en studiefinanciering. Echt verrassend is die stellingname natuurlijk niet, na alle mediageweld van de afgelopen weken. De felheid en massaliteit van het, vooraf gecoördineerde, bestuurlijk verzet was echter wel opvallend. “Gaat u voorlopig niet op terrassen met politici spreken”, illustreerde collegevoorzitter dr. K.L.L.M. Ditrich van de Rijksuniversiteit Limburg bijvoorbeeld zijn bezwaren tegen “de onwaardige” manier waarop de plannen tot stand zijn gekomen. En zijn collega-voorzitter van de Vrije Universiteit in Amsterdam, drs. H.J. Brinkman, schroomde niet kwalificaties als “afbraak, onredelijkheid, incompetentie en heerszucht” in de mond te nemen. In Wageningen, waar de Landbouwuniversiteit onlangs besloot over te stappen op een angelsaksisch onderwijsmodel met een bachelors- en een mastersfase, voelen de bestuurders zich zelfs ronduit belazerd: “Als is het waar is dat de regering zich door onze plannen heeft laten inspireren, laat ze die plannen dan ook echt als uitgangspunt nemen en ze niet puur gebruiken als een mogelijkheid om te bezuinigen”, liet rector magnificus prof.dr. C.M. Karsten zijn toehoorders weten. Collegevoorzitter drs. J.K.M. Gevers van de Universiteit van Amsterdam vermoedde dat het allemaal komt doordat achter de politiek een geheel nieuw mensentype schuil gaat: Een Jan Salie in hedendaagse verschijningsvorm. Niet zonder fut en energie, maar juist in permanente staat van beweging. “Strak in het pak voert hij een beleid, heeft hij een program en sluit hij deals. Hij is de reden dat er niets meer verandert en alles potdicht zit. Onze Jan Salie bezuinigt”, aldus Gevers. Met rugdekking van het al even ongeïnspireerde duo Jan Conzant en Jan Crediet.

Ergernis

Groot bleek de ergernis over de koppeling tussen bezuinigen en een inhoudelijke herziening van het hoger onderwijs. Eerst hebben de paarse onderhandelaars bedacht hoeveel geld zij de universiteiten en hogescholen af willen pakken en vervolgens is vliegenvlug een aardig plannetje in

elkaar gezet om het geheel “een schijn van rationaliteit te geven”, zo luidde het algemene vermoeden. Collegevoorzitter drs. J.G.F. Veldhuis van de Universiteit Utrecht sprak van een “schaamlap” voor wat eigenlijk “een botte bezuiniging zonder weerga is”. Velen stelden verontwaardigd vast dat de moeilijkheden rond de studiefinanciering als voornaamste inspiratie hebben gediend voor de plannen. Door het recht op een beurs op termijn terug te brengen naar drie jaar, de tijd die staat voor de duur van de voorgenomen basisopleidingen, kan per slot van rekening flink op de overheidsuitgaven worden bezuinigd. Het is “de meest brute invasie van de studiefinanciering” die we tot nu toe hebben beleefd, stelde Gevers vast. Erg handig heeft het nieuwe kabinet de zaken ook niet aangepakt, vonden de bestuurders. Een stelselherziening zal pas op zijn vroegst vanaf het jaar 2000 geld opleveren, terwijl de bezuinigingen alvast voor de periode tot 1998 zijn ingeboekt. Daarom was men bang te worden gedwongen om alvast op grootschalige wijze te snijden in het personeelsbestand. De schattingen liepen wat dat betreft uiteen van een kwart tot de helft van het totale bestand. “Zou men op de Olympus van het Binnenhof weten hoe de echte wereld in elkaar zit?”, verwees Brinkman naar de onvoorstelbaarheid van zo'n opgave. De overheid belijdt slechts met de mond dat het hoger onderwijs van het grootste belang is voor de economische positie van ons land, was het algemene verwijt aan het adres van het kabinet. Ook Ritzen zelf, de oude en nieuwe minister van onderwijs, werd hier en daar aangeproken op zijn uitspraken uit het verleden. Meer dan eens heeft hij gezegd dat verdere bezuinigingen op het hoger onderwijs niet zonder kwaliteitsverlies gepaard kunnen gaan.

Verkeerde agenda

De Groningse rector magnificus prof.dr. S.K. Kuipers wenste zelfs nog een stapje verder te gaan. Bij hem hadden de kabinetsplannen twijfels doen ontstaan over “het voortbestaan van het instituut universiteit, zoals het zich dat door de eeuwen heen heeft kunnen handhaven en ontwikkelen.” Zijn collega van de Universiteit Twente, prof.dr. Th.J.A. Popma, verwachtte daarnaast dat de selectie voor de vervolgopleiding niet zal plaatsvinden op grond van kwaliteit, maar op basis van financiële overwegingen. Dat deed hem het ergste vrezzen voor het wetenschappelijk onderzoek van de toekomst. Popma was ook uitgesproken over de kansen op werk voor afgestudeerden met uitsluitend een basisopleiding van drie jaar. “Het was onze eigen universiteit die al in de jaren zeventig experimenteerde met een bachelorsopleiding”, memoreerde hij een eerdere poging om in Nederland de universitaire studie in tweeën te knippen. “Maar bedrijven bleken toch de voorkeur te geven aan een echte ingenieur, en de opgeleide bachelors zijn stuk voor stuk teruggekeerd om hun opleiding af te maken. Regering, zou ik zeggen, een schip op het strand is een baken in zee.” Veel bestuurders wilden eigenlijk het liefst met rust worden gelaten door de overheid. Op een fundamentele herziening van het hoger onderwijs zit niemand te wachten, vonden zij. En voor zover er problemen zijn, kunnen die best binnen het bestaande bestel worden opgelost.

“Het lijkt de verkeerde agenda”, stelde collegevoorzitter Gevers van de Universiteit van Amsterdam bijvoorbeeld, “en een symptoom van bestuur in isolement - om tijdens formatieonderhandelingen een herstructurering in het hoger onderwijs te bedenken, in omstandigheden waarin precies zo'n herstructurering na twintig jaar gezwog nog amper zijn beslag heeft gekregen.” En zijn collega Brinkman van de Vrije Universiteit stelde: “Naarmate de overheid slechter bij kate raakt, speelt zij meer de rol van grote regelneef en bovenmeester.” Net als veel anderen wilde hij liever dat de universiteiten meer zelf mogen regelen en voor hun subsidie minder afhankelijk worden van het aantal studenten en afgestudeerden. De kans is groot dat selectie in dat geval een veel grotere rol gaat spelen. Zo liet collegevoorzitter Veldhuis alvast weten dat zijn Utrechtse universiteit de kans aan zou grijpen om de propedeuse te verscherpen. “Competitie, selectie en de bijbehorende ongelijkheid liggen op dit moment veel te veel in de ta-boesfeer”, vond hij. “In het hoger onderwijs zijn dergelijke begrippen echter gerechtvaardigd en moeten ze worden gestimuleerd.”

Recyclen

De Universiteit Twente zocht het in een geheel andere richting. “Afstuderen is verouderd”, stelde rector Popma. Beter leek het hem als de Universiteit Twente over zou schakelen op een groot aanbod van her- en bijscholingsprojecten. Niet alleen de onzekerheid op de arbeidsmarkt maar ook de veroudering van kennis verplicht academici ertoe om zich permanent te scholen, stelde hij. “Talent wordt iets dat we moeten recyclen. Wie had dat kunnen denken: de eeuwige student in ere hersteld. Alleen werkt hij harder dan vroeger.” Relativerende woorden kwamen er tenslotte uit Rotterdam. Daar hield collegevoorzitter dr. H.J. van der Molen zijn gehoor de ruim tweeduizend jaar oude woorden voor van Gaius Petronius Arbitr, pro-consul van Bithynia ten tijde van Nero: “Ik heb ontdekt dat er de neiging is om te proberen elke nieuwe situatie te beantwoorden met een reorganisatie. En een reorganisatie vormt inderdaad een uitstekende methode om de illusie van vooruitgang te suggereren, terwijl het in werkelijkheid vaak resulteert in verwarring, inefficiëntie en ontmoediging.”

HOP/Marcel Wiegman

Geen kamernood in Maastricht

Voor het eerst sinds jaren stijgt het aanbod van studentenkamers uit de particuliere sector. Het huisvesten van de nieuwe eerstejaars is deze zomer dan ook “redelijk makkelijk gegaan”, zegt S. Braun, hoofd van het Maastrichtse Kamerburo.

Vorig jaar dacht Braun nog aan een kwantitatief tekort van 500 studentenkamers in 1996. Deze sombere voorspelling werd ingegeven door een al jaren voortdurende dalende tendens in het aantal aangeboden studentenkamers uit de particuliere sector. Het tij lijkt nu gekeerd: op 1 september van dit jaar waren er 1450 particuliere kamers bemiddeld. Vorig jaar werd dat aantal pas op 1 december gehaald.

Net als vorig jaar schreven zich ruim 1300 nieuwe eerstejaars in bij het Kamerburo. In totaal staan er 2332 studenten te boek als kamerzoekend. Dat zijn volgens Braun allemaal studenten die een andere, betere, of gunstiger

gelegen kamer zoeken dan die ze nu bewonen. Van een kwantitatief kamertekort is volgens Braun geen sprake.

De enige verklaring die Braun op dit moment voor de stijging van het aantal particuliere kamers kan geven is het nieuwe wervingsbeleid van het Kamerburo. Deze instantie, die namens de stichting studentenhuysvesting Maastricht bemiddelt tussen kamerzoekende studenten en verhuurders, richtte zich meer direct tot potentiële huisbazen. Geen grote advertentiecampagnes maar persoonlijke brieven en voorlichtingsavonden. Of het aanbod vanuit de particuliere sector zo ruim zal blijven is onzeker. Donkere wolken boven de studentenhuysvesting is nog altijd de leefmilieuvordering. Deze zorgt ervoor dat in een straat nog maar vijftien procent van de huizen kamersgewijs verhuurd mogen worden aan meer dan vijf studenten. Volgens de studentenorganisaties zal het aantal kamers daardoor drastisch verminderen, volgens de gemeente niet. De verordening geldt pas een maand waardoor nog niet te zeggen is hoe groot de invloed op de kamermarkt zal zijn.

Wim Ortjens

Ritzen krabbelt al voorzichtig terug

Minister Ritzen van onderwijs krabbelt al voorzichtig terug van zijn voornemen om een half miljard gulden te bezuinigen op het hoger onderwijs. In de discussie over de stelselherziening wil hij, volgens een woordvoerder van de vereniging van universiteiten (VSNU), “de uitgangspunten van het onderwijsbeleid boven geld laten gaan”.

Ritzen deed zijn uitspraak afgelopen dinsdag in een informeel overleg met de VSNU en HBO-Raad en de studentenorganisaties LSVb en ISO. Hij suggereerde daarmee dat de universiteiten, hogescholen en studenten geld kunnen verdienen als zij met harde argumenten aantonen dat de voorgenomen bezuinigingen ten koste gaan van bijvoorbeeld de kwaliteit en toegankelijkheid van het hoger onder-

wijs. Ook werd Ritzen gewezen op zijn uitspraak dat “de grens van bezuinigen op studiefinanciering nu wel was bereikt”. Hij zei dat afgelopen juni als onderwijsminister in het vorige kabinet. Ritzen ontkende dinsdag dat die stelling in tegenspraak is met de korting van één miljard gulden op de beurzen, die voor de komende periode is aangekondigd. Als de stelselherziening eenmaal is ingevoerd, wordt op de hoogte van de beurzen per slot van rekening niet extra gekort. Alleen de tijdsduur verandert, zo stelde Ritzen. De VSNU liet de minister weten al het formele overleg voorlopig op te schorten. De vereniging wil eerst helderheid over de uitvoering van de stelselherziening en de precieze invulling van de bezuinigingen. Bij het overleg tussen de minister, de universiteiten en de hogescholen in de hoger onderwijskamer van begin oktober zal de VSNU wel present zijn. Men verwacht dat Prinsjesdag voldoende informatie zal opleveren om de besprekingen te kunnen hervatten.

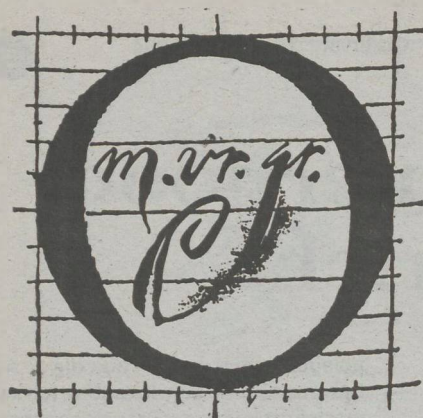
HOP/Marcel Wiegman

We laten talent toch niet lopen?

Marcysiak WO SLAVISCHE TALEN / Davidian WO BOUWKUNDE / Taniziti HBO FILM-TELEVISIE / Aazainghazvini HBO ELECTROTECHNIEK / Saffari Kerdegari WO TANDHEELKUNDE / Ruzviani HBO WERKTUIGBOUW / Abdalla HBO ELECTROTECHNIEK / Bamerny HBO INFORMATICA / Abdi HBO ELECTROTECHNIEK / Alcafi HBO RUW- NIJVERHEID / Babakhanian HBO LABORATORIUM / Babizadeh HBO THEATER / Fayzian HBO 3D DESIG- Ashraf HBO LABORATORIUM / Jalali Ghassami WO TANDHEELKUNDE / Ghezalamin HBO ELECTROTECHNIEK / Datooban HBO HANDELAARDIGHEID EN WISKUNDE / Mirzaska HBO FYSIOTHERAPIE / Kteshakhlagi HBO MEAO / Mubashir HBO ECONOMIE / Jahan Khan HBO ENERGIETECHNIEK / Goban HBO FAKULTAAT / Golzari HBO INFORMATICA / Jafar Aliyev HBO INFORMATICA / Kamalzadeh WO INFORMATICA / Amir Khatami HBO MAATSCHAPPELIJKE WETENSCHAPPEN / Mirza HBO COMMERCIELE ECONOMIE / Vaghetalab HBO ARCHITECTUURLEERBOEK / Mirza Mohammad HBO MAATSCHAPPELIJKE WETENSCHAPPEN / Motavassil HBO GRAFISCHE VORMGEVING / Nasiri HBO INFORMATICA / Pakshad HBO GENESKUNDE / Pinaas HBO INFORMATICA / Tavakoli HBO GENESKUNDE / Rahimi HBO ELECTROTECHNIEK / Saedi WO GENESKUNDE / Tavakoli HBO GENESKUNDE / Ravhadi WO SCHEIKUNDE / Roshani WO GENESKUNDE / Celic Blazic HBO SCHILDEREN / Shahrkani HBO BOUWKUNDE / Soltani HBO ARCHITECTONISCHE VORMGEVING / Soltani HBO FYSIOTHERAPIE / Jaffari Takhti HBO TELECOMMUNICATIE / Pederos Vrlakovic HBO TROPISCHE LANDBOUW / Dostaran-Yagoubi WO PERZISCH / Yerdan WO ETNISCHE MINDERHEDEN / Hommad WO MICROBIOLOGIE / Nguyen WO MUNBOUWKUNDE / Rezania WO INFORMATICA / Randaras WO LEVENSMIDDELEN TECHNOLOGIE / Celic HBO SCHILDEREN / Omid MBO WERKTUIGBOUW / Stakovic HBO ELECTROTECHNIEK / Erami HBO ARCHITECTUUR / Nazarian WO INFORMATICA / Ayubzadeh HBO ELECTROTECHNIEK / Kovcheiry WO INFORMATICA en 13 afgestudeerden die hun naam liever niet genoemd zagen.

Donateurs bedankt!

Stichting voor Vluchteling-Studenten UAF
Postbus 14300 3508 SK Utrecht Giro 76300

Maastrichtse cultuur

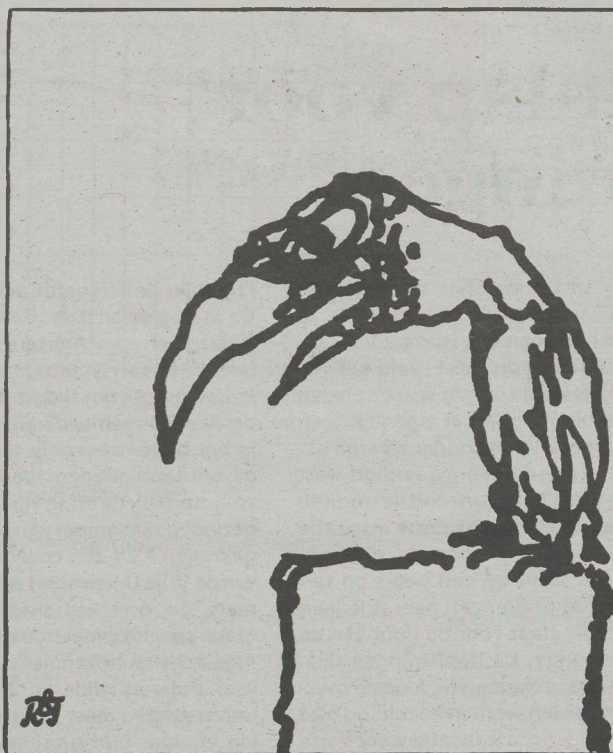
Het artikel van Eugène Baak in Observant 1 van dit jaar over het cultuurgedoe van de stad Maastricht biedt een aardige leidraad voor nieuwe studenten in deze stad. De eerlijkheid gebiedt mij echter de auteur te corrigeren. De uitwijkplaats voor de (nacht-)opvang van zwervers in de wijk

Caberg (een sporthal) is gelukkig nooit in de as gelegd. Wat wel gebeurde, was dat de hulpverleners en de zwervers een aantal keren d.m.v. fysiek geweld door buurtbewoners de toegang tot de sporthal bijna werd belet. Hierdoor moest dit alternatief (wegens verkoop was de normale nachtopvang van het Leger des Heils aan de Boschstraat gesloten) helaas worden verlaten.

Desalniettemin lijkt het me nuttig nieuwe inwoners van deze stad te wijzen op de grote onverdraagzaamheid die (onder een klein deel?) van de Maastrichtse bevolking heerst jegens hulpbehoevende zwervers en drugsverslaafden.

Culturele (!) gelegenheden, waarvan de auteur beweert dat zij een voedingsbodem vormen voor deze onverdraagzaamheid, dienen m.i. dan ook door de nieuwe inwoners te worden gemeden. Bij gebrek aan cultuur kan - indien gewenst - een huisdier worden aangeschaft, hoewel het mijn voorkeur verdient zelf cultuur te maken. Hiertoe is in Maastricht een aantal studentenverenigingen actief op het gebied van cultuur.

Edgar Smeets,
AIO vakgroep Biochemie, FdG

**W
o
r
s
t**®

Als gevolg van een interne kwaliteitscontrole heeft Worst® besloten Albert Heijn en Unox van de markt te halen.

Studentenverenigingen halen vette oogst tijdens magere jaren

Ondanks tempobeurs en andere voor het verenigingsleven onvriendelijke maatregelen hebben de Maastrichtse studentenclubs tijdens de introductieperiode meer nieuwe leden dan vorig jaar kunnen inschrijven.

Circumflex had volgens bestuurslid Ritse Klink "makkelijk" 150 "nullen" kunnen hebben, maar heeft de deur gesloten bij 90. Normaal krijgt de vereniging jaarlijks tussen de 60 en de 70 eerstejaars en dat mogen er ook niet veel meer zijn, om de getalsverhouding met de ouderejaars niet scheef te laten groeien. Om van "nul" op te klimmen tot "lid" moeten de nieuwelingen niet alleen een ontgroening doorstaan ("wij noemen dat geen ontgroening maar een wederzijdse kennismaking"), maar ook de vereniging dienen met corvee, schilderwerk aan de kroeg en het verplichte lidmaatschap van een jaarclub en een commissie.

Dat hoeft bij Koko allemaal niet, schrijft een brochure: "Je moet jezelf profileren door creatief organiseren of gefundeerd barhangen." Het vrije karakter maakt Koko een ideale vereniging voor studenten in tijdnood, zegt bestuurder Peter Nieuwland, en dat verklaart volgens hem ook de toenemende populariteit onder de eerstejaars. Meestal scoort Koko 160 nieuwelingen, dit jaar waren het er 200. Een ontgroening kent de vereniging niet, maar dat betekent nog niet dat er alleen maar "pluizen" rondlopen. Nieuwland doet er alles aan om Koko van dit imago te bevrijden: "Bij ons wordt er ook wel eens gebrald!"

Gebrald wordt er in ieder geval bij Tragos. Een ontgroening is er ook en de vereniging legt een zwaar beslag op haar leden. Dat belette de eerstejaars niet om zich met elf mannen meer dan vorig jaar (toen 49, nu 60) door de 'kennismakingstijd' te slaan.

Voor studievertraging hoeft niemand te vrezen want Tragos kent een 'studiebegeleidingssysteem'. De nieuwe leden

zullen worden gecontroleerd op onderwijsgroep- en collegebezoek en als zij te vaak hun lessen verzuimen zal er een "goed gesprek" met het bestuur plaatsvinden. Wie moeite heeft met wiskunde wordt uitgenodigd om met een van de oudere leden een avondje sommen te gaan maken. Penningmeester Dirk Visser: "In het verleden kwam het nogal eens voor dat onze leden niet konden kiezen tussen hun studie en de vereniging. Dat willen we ze nu leren" Banalitas is de enige (en blijft de kleinste) van de grote vier die niet meer inschrijvingen telt dan andere jaren. Ook deze keer meldden zich bijna twintig geïnteresseerden, waarvan tijdens een "zware, maar verantwoorde ontgroening" waarschijnlijk de helft afvalt. Praeses Bas Vermeegen: "Wij selecteren op kwaliteit. Wij willen geen grote vereniging, maar een club van goede kerels met een goed verhaal die goed hun best doen."

Wim Ortjens

Geneeskunde in Utrecht krijgt 30 studenten extra

In Utrecht kunnen op de valreep 30 extra studenten beginnen aan de studie Geneeskunde. De rechter heeft vorige week ingestemd met een eenmalige uitbreiding van de capaciteit naar 210 plaatsen. Het aantal plaatsen voor eerstejaars geneeskunde in Nederland is dit jaar uitgebreid met negen procent. Staatssecretaris Cohen wilde de plaatsen evenredig verdelen over de acht medische faculteiten. Utrecht kreeg er daarom slechts 15 bij toelating van 165 naar 180. Ten onrechte, vond Utrecht. Van de 5000 studenten die jaarlijks loten, willen er 1000 naar deze universiteit. Bovendien kan de arbeidsmarkt een groter aantal afgestudeerden gebruiken. De universiteit spande een kort geding aan. Om nog niet geopenbaarde redenen heeft de rechter de universiteit gelijk gegeven. De uitbreiding is echter nog niet structureel. Daarvoor is een beroepsprocedure aangespannen.

HOP/Pieter Eveleij

Wandelen

Wie van zitten z'n beroep heeft gemaakt, mag in de zomervakantie zijn verwaarloosde bewegingsapparaat eens graag de vrije loop laten. In de zomer proberen we te ontsnappen aan de dagelijkse routine van werk, sociaal verkeer en stilzitten. In de zomer zoeken we opwinding en avontuur - het liefst met beheersbare risico's. Er wordt gemiddeld 25 kilometer per dag gewandeld (met een standaarddeviatie van 10) met 15 kilo bagage en geen ons meer. Er zijn wetenschappers die weten hoeveel een lepelje weegt. Zelfs de rijksambtenares die alleen gaat wandelen doet aan risicobeheersing. Ze past een bekende truc toe die enkele jaren terug beschreven is in een prachtige historische studie: Vrouwen in mannenkleren.

Rudolf Dekker en Lotte van de Pol beschrijven hierin de vrouwelijk travestie tussen 1500 en 1800 als een traditie die niet alleen bij vrouwen maar ook bij mannen bekend was en soms zelfs respect genoot. Deze vrouwen gebruikten dezelfde tactiek: ze logen over hun leeftijd, zeiden jarenlang dat ze zestien waren zodat hun glatte wangen geen argwaan zouden wekken.

"Daar was laatst een meisje loos/ die wou gaan varen/die wou gaan varen/...als lichtmatroos/....." herinnert nog aan die traditie van travestie, de enige mogelijkheid in die tijd voor (arme) vrouwen om mannenberoepen uit te oefenen, te gaan varen, te reizen.

(Na 1800 breekt in mijn kleine geschiedenis van het vrouwenwandelen een nieuw tijdperk aan. Elizabeth Barrett besluit haar zuster te voet te bezoeken en bereikt licht bezweet en

onder de modder (en als vrouw) haar bestemming waar haar verschillende reacties ten deel vallen: "Mr. Darcy said very little and Mr. Hunt nothing at all. The former was divided between admiration of the brilliancy which exercise had given to her complexion, and doubt as to the occasion's justifying her coming so far alone. The latter was thinking only of his breakfast." Na deze cruciale wandeling zijn er dan nog 280 pagina's te gaan tot het happy end in Jane Austen's Pride and Prejudice. Voor mij is Elizabeth Barrett nog steeds een ongeëvenaard hoogtepunt in het onbekommerde vrouwenwandelen.

Filosofe-wandelaarster Simone de Beauvoir stelde dat de (jonge) vrouw alleen in de natuur kan ontsnappen aan haar lot, alleen in de natuur mens kan zijn: "...in de wijde horizon van de vlakte ziet ze de tastbare gestalte van haar transcendentie." Wie existentialistisch gaat wandelen, raakt beslist het spoor bijster, lijkt mij.)

"Maar bij giechelt als een meisje" zeiden de dorpsbewoners nadat ze zich erover verbaasd hadden dat Hollandse jongens op jeugdige leeftijd reeds in hun eentje 'wandern'. De eeuwenoude truc van de vrouwelijke travestie werkt nog steeds - op honderd meter afstand - op het platteland. De ambtenares eind twintigste eeuw past de vakantietravestie rationeel toe. Lift veiligheidsbalve nooit. Tot ze moe wordt, aan het eind van de middag, op weg naar een onwaarschijnlijke camping, met twintig kilo bagage op haar rug.

Wat deden kledinggenoten tussen 1500 en 1800 als het niet meer leuk was, "...bij storm en tegenwind"? Iedereen kan het zingen:

"Ach kapteintje sla mij niet, ik ben uw liefje ik ben uw liefje, ach

kapteintje sla mij niet, ik ben uw liefje zoals u ziet." - Hoort dit couplet ook in de traditie van travestie? Heeft dit couplet zijn oorsprong in de projecties van mannen of in de al dan niet bittere ervaringen van vrouwen? Dekker en van de Pol gaan hier niet op in.

De rationele rijksambtenares heeft inmiddels mazzel. Uit het niets komt een jongen op een brommertje opduiken. Echte mazzel bestaat alleen als je niet regelt en plant.

De brommer is oud en heeft een geweldige vering. Een wegdek ontbreekt. De jongen is tenger en zet zijn brommer tot ongekende prestaties aan. De ambtenares klemt zich tegen de jongen aan in de hoop ondanks de zware rugzak ook het voorwiel van de brommer op de weg te houden, prijst de prestaties van chauffeur en brommer luidkeels en neuriet zachtjes bij iedere kuil en bij iedere bocht: "Ach kapteintje, val nu niet, ach kapteintje, val nu niet...."

Iedere nacht op een andere plek slapen, iedere ochtend opbreken zonder te weten waar je 's avonds zult zijn, van gedaante wisselen naar gelang de omstandigheden en af en toe een onverwachte wilde rit met onbekende bestemming: een droom van een ambtenaresvakantie.

Maria Scholten

Buitenlandse studenten klagen over kamers en Kamerburo

De buitenlandse studenten die tijdelijk in Maastricht studeren zijn ontevreden over de kwaliteit van hun kamers en over de dienstverlening door het Kamerburo. Ook vergeleken met andere Europese steden scoort Maastricht slecht. Vooral de hoge huurprijs is hier debet aan.

Dat blijkt uit twee onderzoeken die een groep economiestudenten heeft uitgevoerd onder 42 buitenlandse studenten in Maastricht en 223 Maastrichtse studenten in het buitenland.

Het eerste, op Maastricht gerichte onderzoek, werd in 1993 uitgevoerd door Koen Laan, Stefan Kersten en Rob Thomas in het kader van hun opleiding bedrijfseconomie aan de RL. Uit de enquêtes bleek dat de buitenlandse studenten die aan de Maastrichtse universiteit studeren weliswaar tevreden zijn over de ligging en de grootte van hun kamer, maar klachten hebben over de inrichting, het sanitair, de keukens en vooral de hoge huur van 470 gulden per maand.

Dit jaar moet zelfs tussen de 500 en de 590 gulden per maand worden betaald voor een van de 350 kamers die het Kamerburo voor buitenlanders heeft gereserveerd. Deze worden weer gehuurd van verschillende instanties en particulieren. Voor reguliere, Nederlandse studenten treedt het Kamerburo slechts op als bemiddelaar tussen de kamerzoekende student en de verhuurder. Voor de buitenlandse student is het bureau dus ook huisbaas.

Maar geen goede huisbaas, oordeelden de buitenlandse huurders. De respondenten vonden dat er te weinig informatie gegeven werd voordat ze in Maastricht aankwamen, dat het bureau niet goed naar hun klachten luisterde en zich klantvriendelijk opstelde door bijvoorbeeld studenten een contract te laten ondertekenen voordat ze de kamer hadden gezien.

Middenmoot

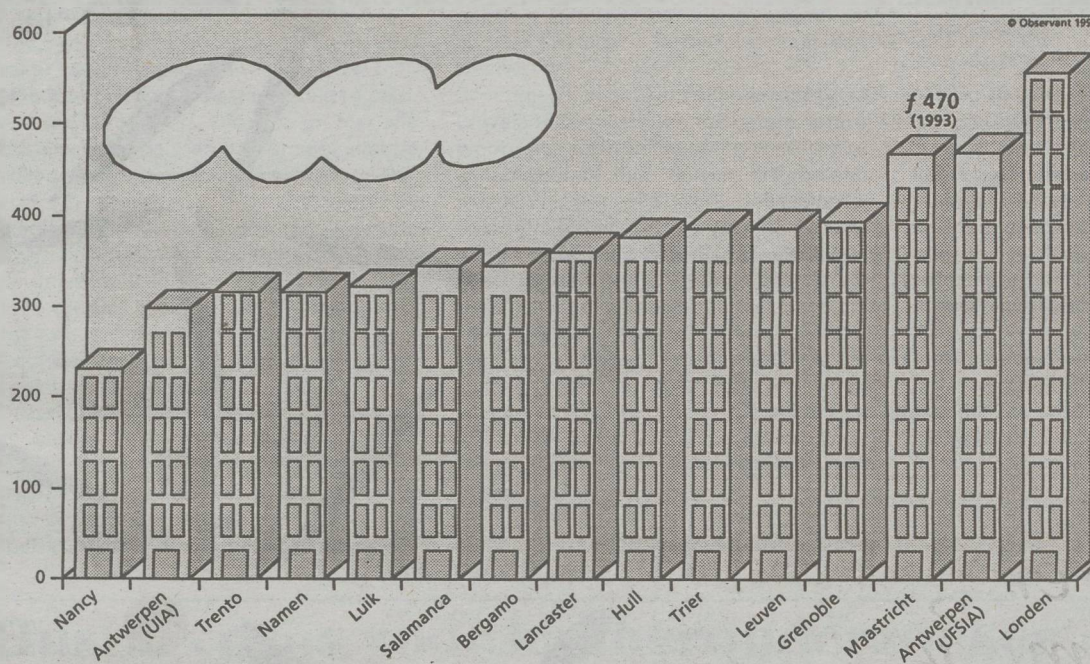
Op verzoek van het Kamerburo herhaalde twee van de drie economiestudenten dit jaar het onderzoek. Nu in een aantal Europese steden waar studenten van de RL heen worden gezonden in het kader van het Erasmus uitwisselingsproject van de Europese Unie. De gegevens die uit dit tweede onderzoek zijn voortgekomen zijn vergeleken met de gegevens uit het eerste, op Maastricht gerichte onderzoek. Deze dagen wordt de eindconclusie aangeboden aan de faculteiten en het college van bestuur.

De universitaire bestuurders kunnen dan lezen dat Maastricht het internationaal matig doet. Op het gebied van de dienstverlening bevindt het Maastrichtse Kamerburo zich laag in de Europese middenmoot. Vooral de informatievoorziening scoort slecht. De kwaliteit van de kamer zelf wordt, vergeleken met de andere Europese steden, negatief beoordeeld. Dat ligt vooral aan de huurprijs, de op twee na hoogste van Europa.

Bierkaai

Volgens de drie onderzoekers is het feit dat de huurprijs als onacceptabel wordt gezien de voedingsbodem voor het verdere gemor. S. Braun, hoofd van het Kamerburo erkent dat het inderdaad "vechten tegen de bierkaai" is om tevreden klanten te krijgen als die klanten het gevoel hebben dat ze teveel betalen. Toch is de huurprijs volgens Braun niet hoger dan kostendekkend. Dat heeft volgens hem alles te maken met de werkwijze van het Kamerburo. Omdat deze als verhuurder optreedt komen ook de kosten van administratie, onderhoud en technische dienstverlening

Hoogte van de maandhuur van kamers voor buitenlandse studenten

voor zijn rekening. Bovendien is het een verhuurder zonder eigen woningbezit of een universitaire campus. Dat betekent dat het Kamerburo de particuliere markt op moet waar winsten worden gemaakt.

En dan is er nog de kamergarantie. Buitenlandse studenten hoeven in Maastricht geen kamer te zoeken, die staat voor hun klaar. Om zeker te zijn van voldoende huisvesting vragen de faculteiten aan het Kamerburo meer kamers te verwerven dan daadwerkelijk bezet zullen gaan worden. De schade bij leegstand wordt volgens een bepaalde sleutel verdeeld over de opdrachtgevers: 20 procent voor het Centre for European Studies (CES), 40 procent voor het college van bestuur van de RL en 10 procent voor elk van de vier faculteiten rechten, economie, gezondheidswetenschappen en geneeskunde. De kosten van leegstand worden weliswaar niet direct bij de huur geteld, maar stellen wel grenzen aan de subsidies die de opdrachtgevers verstrekken om de huur te drukken. Deze bedraagt nu 41 gulden per bed.

"Wij zijn de dupe van de gigantisch hoge verwachtingen die buitenlanders hebben van Nederland."

Braun vindt niet dat de opdrachtgevers dieper in de buidel hoeven te tasten. Wel heeft hij grote bezwaren tegen de vaste verdeelsleutel voor de leegstandskosten. Dit jaar heeft er op verzoek van de faculteiten een uitbreiding van 150 bedden voor buitenlandse studenten plaatsgevonden, waarvan nu maar de helft bezet blijkt te zijn. De andere helft wordt weliswaar zo snel mogelijk aan de man gebracht bij reguliere, Nederlandse studenten (die overigens maar rond de vierhonderd gulden huur betalen omdat ze geen aanspraak kunnen maken op de verhuurdersdiensten van het Kamerburo), maar de schade is aanzienlijk. Braun weet zeker dat de faculteiten minder Bourgondisch zouden reserveren als ze zelf voor de kosten van de leegstand zouden moeten opdraaien.

Nette mensen

Het Kamerburo heeft lering getrokken uit de bevindingen van de twee onderzoeken. De dienstverlening is uitgebreid met administratief en technisch personeel en met de

wensen van de buitenlanders wordt soepeler omgegaan. Zo hoeven ze nu niet meer met een zak guldens bij het Kamerburo af te rekenen, maar mogen ze de huur in hun eigen valuta naar de bank brengen. Een student die van locatie wil veranderen kreeg voorheen een 'njet' te horen, maar wordt nu op zijn wenken bediend. Toch vormen de kwaliteit van de kamers of van de dienstverlening niet echt de kern van het probleem, zegt het hoofd van het Kamerburo. Maastricht is volgens Braun

Gegevens ontleend aan 'Kwaliteitsonderzoek woonsituatie Nederlandse student in Europa' door K. Laan en E. Thomas in opdracht van de Stichting Studentenhuisvesting Maastricht

vooral "de dupe van de gigantisch hoge verwachtingen die buitenlanders hebben van Nederland". Andersom zijn de verwachtingen van de Nederlanders in het buitenland volgens hem veel minder hoog gespannen. Dat is dan ook de reden waarom de andere Europese steden - beoordeeld door RL-studenten - het veel beter doen.

De paradijselijke voorstelling van het studeren en wonen in Maastricht werd in het verleden in stand gehouden door de gebrekkige informatie. De buitenlanders die in Maastricht wilden gaan studeren kregen vaak alleen te horen dat ze een kamer konden krijgen en dat die kamer 470 gulden per maand kostte. Voor dit academisch jaar stuurde het Kamerburo dan ook een folder Europa in waarin het uitlegt dat kamers in Maastricht een schaars goed zijn en waarin gehamerd wordt op het feit dat keukens en sanitair gedeeld moeten worden en dus vaak vies zijn, dat de inrichting van de kamers sober is en dat televisies, telefoons en ovens vaak ontbreken. In december wordt het onderzoek herhaald. Braun weet zeker dat zijn organisatie en zijn kamers dan een veel betere beoordeling zullen krijgen. Aan één ding hoeft hij in ieder geval niet meer te werken: de buitenlandse studenten vinden dat de medewerkers van het Kamerburo netjes gekleed zijn.

Wim Ortjens

Zon en maan

In de stations van de Parijse metro waren deze zomer grote aanplakbiljetten te zien met als tekst: 'En vacances j'oublie tout sauf le préservatif'. De visuele symboliek was op het eerste gezicht eenvoudig: een vrolijke zon met een krans van tot penetratie gereedstaande stralen, en daaronder, als een vorm van beeldrijm het rondje van een nog niet uitgerold condoom. Ook was er, onder het condoom, nog iets van een rimpeling zichtbaar, een golvend lijntje dat met de zee te associëren viel. Er schuilen werelden achter zo'n affiche, een kleine kosmos van ideeën en vooronderstellingen, met als middelpunt die vrolijke of desnoeds felle zon en die stille bleke maan. Want inderdaad, in de structuur van het affiche werd het condoom als vanzelf tot 'maan'. En over die associatie valt veel te zeggen. Zo meteen. Wat de tekst betreft, lijkt een deel van het zichtbare woordspel door de makers bedoeld. Wie op vakantie gaat, vergeet nog wel eens wat. Oei, tandenborstel vergeten. Ai, condooms laten liggen. Maar dat alles kan opnieuw worden aangeschaft. Wat door de tekst van het affiche vooral gezegd wil zijn, is dat zorgeloosheid op vakantie uiterst gepast mag beten, tenzij het om geslachtsverkeer gaat. In die sferen is ijver en oplettendheid vereist. De campagne voor het condoom gaat ervan uit dat het op vakantie gemakkelijk tot onvoorziene, losse vrijages kan komen. Ik wil me in die gedachtengang verplaatsen. Maar wat de tekstschrijver zich waarschijnlijk niet realiseert, is dat hij het recreatieve cobabieren, door de formulering die hij gebruikt, ook tot een soort alledaagse verplichting maakt. Op vakantie mag je

alles vergeten, maar aan het condoom zul je denken, en dus ook - want dat is de implicatie - aan je verplichting tot neuken. Alles valt van je af, behalve je penis. Of de penis van de man die je nu nog niet kent, maar die zonder het te weten, nu al op weg is naar jou toe. (Wat de tekst betreft, profiteerde de tekstschrijver duidelijk van het Franse woord "sauf", dat, anders dan "behalve", een connotatie van veiligheid en zekerheid met zich draagt.)

Wat nu het 'rijmende' beeld van zon en maan betreft, ondergebracht in een sfeer van sex en voorbehoedmiddelen, is het duidelijk dat de zon onvermijdelijk op leven, kracht en warmte duidt, op vitaliteit, vruchtbaarheid, ja zelfs op koestering (al klinkt dat woord een beetje zacht). En de maan? Ja, in het veld van symboliek en mythologie is de 'kuise maan', gewijd aan de godin Diana, met vele betekenissen aanwezig. De bleke maan, die het koud geworden licht dat zij ons toezendt moet ontlenen aan de zon, is verbonden met gedachten aan dood en steriliteit. Die associaties zitten diep; je hebt er geen naslagwerk voor nodig, je vindt ze in jezelf.

De zon verliest zich, 's avonds, in de maan. Het rondje 'zon' en het rondje 'condoom'. Veel levensvreugde zag ik ten slotte niet meer in dat affiche. Waarmee ik vanzelfsprekend niet pleit voor het vergeten van "le préservatif". Waar het om gaat, is de vruchtbaarheid van oeroude symbolische vormen, ook als die symboliek niet altijd wordt opgemerkt en misschien zelfs niet gewenst en welkom is. Wij zaaien betekenis, of op zijn minst de mogelijkheid daarvan. Aanhoudend, in woorden en in beelden.

Wiel Kusters

VERLEG JE GRENZEN

BIJ DE AKZO NOBEL BUSINESS COURSE

GRENZELOZE TECHNOLOGIE

De Akzo Nobel Business Course 1994 staat dit jaar in het teken van 'Grenzeloze technologie'. Vier dagen lang buigen 15 chemisch technologen en 15 bedrijfseconomen zich gezamenlijk over technologische ontwikkelingen, strategische beslissingen, financiële vraagstukken en internationaal zakendoen. Het zijn geen eenvoudige, maar wel uiterst leerzame dagen. Het is in ieder geval grensverleggend, zowel op persoonlijk vlak als op studiegebied. Aan de hand van intensieve cases, discussies en bedrijfsbezoeken wordt er van je verwacht mee te denken en te praten op beleidsniveau, niet alleen binnen je eigen vakgebied maar multidisciplinair.

De Akzo Nobel Business Course (ABC) vindt plaats van 8 tot en met 11 november 1994 op (en rond) het Akzo Nobel Center in Arnhem en het belooft in ieder geval, zowel mentaal als fysiek, avontuurlijk te worden. Chemisch technologen en bedrijfseconomen die in 1995 afstuderen kunnen zich vóór 26 september aanmelden. Dit kan je doen door een korte brief met je motivatie voor deelname, ambities en verwachtingen voor latere loopbaan te sturen naar de afdeling Corporate Recruitment. Voeg bij je brief ook je cv met gegevens over VWO- en studieresultaten en je nevenactiviteiten.

Akzo Nobel nv
Corporate Recruitment
Postbus 9300
6800 SB Arnhem
Telefoon 085-664203

Nadere informatie over de ABC is verkrijgbaar via de studieverenigingen.

Creating the right chemistry

Un

K

"De
verv
Het
de s
gest
reag
van
dat
prij
con
offi
boo
Rek
bijs
bew
de k
geb
Dat
de u
en d
eind

mor
teite
weel
toe
de V
het
lage
ke k
over
ongt
nen
gat
nen
tract
irree

Z

V

R

De
stu
ont
star
stu
me
acti
Stu
gro
gul
de
Nec
kur
Ma
wo
stu
NSI
sta

De s
een
naar
geef
actie
woo
NSEI
op c
multi
daar
waa
verz
Op
burg
het
gehe
Op
wil
Voo
de 7
200
De
bine
een
paar
ben
tien

Kritiek rekenkamer niet terecht

“De universiteitsbesturen verwerpen dit concept-rapport. Het toont geen enkel begrip voor de specifieke context van ons gesubsidieerde onderzoek.” Zo reageert de VSNU op de kritiek van de Algemene Rekenkamer dat de universiteiten ‘te lage’ prijzen zouden rekenen bij hun contractonderzoek. Want officieel zijn de bestuurders boos: ze proberen de Rekenkamer al enige tijd tot bijstelling van haar conclusies te bewegen. Maar intern kunnen ze de kritiek misschien best gebruiken.

Dat de Rekenkamer aan een rapport over de universitaire Derde Geldstroom werkt - en dat daar de nodige kritiek in staat - viel eind mei al in dit blad te lezen. Op dat moment deed de vereniging van universiteiten (VSNU) al pogingen om de kritiek te weerleggen. Maar kennelijk had dat tot nu toe weinig resultaat. Deze dagen kopte de Volkskrant over een nieuw concept van het rapport: “Universiteiten rekenen te lage prijzen voor contractonderzoek”. Zulke kritiek komt nu, middenin de discussie over de Paarse bezuinigingen, wel zeer ongelegen. ‘Snelle’ politici zouden kunnen gaan denken dat de universiteiten het gat van de bezuinigingen eenvoudig kunnen vullen door hogere inkomsten uit contract-onderzoek. Maar dat perspectief is irreal.

Zes gulden voor Rwanda

De ellende in Rwanda laat ook de studentenwereld niet onberoerd. Afgelopen augustus startten de landelijke studentenorganisaties samen met het Tilburgse ‘Thinktank’ de actiegroep ‘Geef Rwanda De Zes’. Studenten worden door deze groep opgeroepen om de zes gulden af te staan die zij wegens de recente treinstaking bij de Nederlandse Spoorwegen kunnen terugvorderen. In Maastricht is de actie, die hier wordt gecoördineerd door de studentenverenigingen DOPE en NSEM, afgelopen maandag van start gegaan.

De student die de zes gulden wil geven, moet een kopie van zijn OV-jaarkaart met daarop naam, adres, handtekening en de zins ‘Ja, ik geef mijn ‘6,- aan Rwanda’ sturen naar de actiegroep ‘Geef Rwanda De Zes’, telefoonnummer 5000, 5000 VB Tilburg. NSEM en DOPE hebben bij de kopieermachines op de verschillende faculteiten standaardformulieren neergelegd. Dit formulier kan in de daarvoor bestemde bus worden gedeponeerd waarna NSEM en DOPE zorgen voor verdere verzending. Op dit moment heeft het actiecomité in Tilburg al 60.000 gulden ingezameld. Aangezien het academisch jaar net begonnen is, wordt gehoopt op een forse stijging van dit bedrag. Op de laatste dag van de actie, 17 september, wil het comité een half miljoen binnen hebben. Voor NSEM en DOPE is de actie geslaagd als van de 7000 studenten in Maastricht er minstens 2000 deelnemen.

De actie ‘Geef Rwanda De Zes’ wordt gecombineerd met een handtekeningactie voor een correctief studentenreferendum over de paarse onderwijsplannen. De LSVb en ISO hebben de hiervoor volgens eigen zeggen al enkele tienduizenden handtekeningen verzameld.

Marcia Luyten

Het rapport van de Rekenkamer geeft juist aan dat bij het overgrote deel van de derde geldstroom het onderzoek niet volledig door de externe financier betaald wordt. En, zou men winstgevend willen werken, dan nam uiteraard ook de animo van geldschieters af. Maar ‘winst’ is ook niet de hoofdreden voor universiteiten om contract- en contact-onderzoek te doen. Veel vaker zoekt men voor onderzoek dat toch al loopt of dat goed past in de eigen plannen medefinanciers. Die betalen niet alle kosten - maar hebben daarom ook niet de volledige zeggenschap over het onderzoek. Zo werkt het onderzoek voor de medische collectebus-fondsen en voor vele overheidsinstanties. Sommige delen van de universiteit kunnen er hun onderzoek mee op peil houden, zonder het fundamentele en ‘vrije’ karakter ervan te hoeven loslaten. Voor louter commercieel onderzoek bestaan andere organisaties. De Rekenkamer toont voor die ‘universitaire context’ tot nu toe geen enkel begrip. En de universiteitsbestuurders zijn daar, heel begrijpelijk, kwaad over. VSNU-voorzitter Van Lieshout wil daarom snel een gesprek met voorzitter Koning van de Rekenka-

mer. Toch kan de kritische opstelling van de Rekenkamer volgens sommigen zijn nut hebben. Universiteitsbestuurder kunnen er steun aan ontlenden in hun strijd met eigenwijze hoogleraren die graag voor hun vakgroep extra inkomsten binnenslepen, maar niet graag een behoorlijke vergoeding betalen voor de ‘overhead’ en andere verborgen kosten van hun contractwerk.

Bovendien kan het Rekenkamerrapport de universiteiten dwingen tot betere verantwoording. Want feit is dat de meeste projecten voor of met ‘derden’ meebetaald worden uit het geld dat de universiteiten van de overheid krijgen voor hun onderwijs en onderzoek. Zelfs als dat gebruik van overheidsgeld altijd het resultaat is van evenwichtige afweging, is het hoog tijd dat de universiteiten die afweging zichtbaar gaan maken. Een landelijke werkgroep ‘integrale kostenberekening’ is daar al een tijd over bezig. Door het rapport van de Rekenkamer zullen de heren waarschijnlijk meer vaart achter hun werk gaan zetten.

HOP/Frank Steenkamp

Chipkaart wekt onrust studenten

De studentenorganisaties LSVb en ISO hebben ongerust gereageerd op het plan om een multifunctionele chipkaart voor studenten in te voeren. Zij vrezen aantasting van de privacy van studenten. Volgens de Informatie Beheer Groep (IBG) is elke vrees ongerechtvaardigd.

Volgend studiejaar start aan de universiteiten van Groningen en Twente waarschijnlijk een proef met een multifunctionele chipkaart voor studenten. Als de proef bevalt, wil de IBG de kaart landelijk invoeren. De kaart biedt diverse mogelijkheden. Hij kan worden gebruikt als collegekaart, OV-kaart of betaalkaart in kantines. Ook kan een student er boeken mee lenen of zijn tentamencijfers mee controleren. Verder kan een student met de kaart communiceren met de IBG, bijvoorbeeld om een adreswijziging door te geven. Terwijl de IBG enthousiast spreekt over vlottere communicatie met ‘Groningen’, zijn LSVb en ISO bang voor misbruik van de kaart. De vrees bestaat dat de IBG de beschikking krijgt over alle bestanden waar de kaart toegang tot verleent, of dat derden kunnen inbreken in vertrouwelijke gegevens.

HOP/Pieter Evelein

Hustinxprijs voor kankeronderzoeker

Dit jaar ging de Edmond Hustinxprijs voor de wetenschap naar de faculteit der gezondheidswetenschappen. Om precies te zijn naar dr. ir. P.A. van den Brandt, verbonden aan de vakgroep epidemiologie.

Elk jaar wordt de Edmond Hustinxprijs toegekend aan een jonge veelbelovende wetenschapper van deze universiteit. Afgelopen maandag, tijdens de opening van het academisch jaar, werd Van den Brandt door de voorzitter van de jury, prof. dr. A. Huson van bewegingswetenschappen, als winnaar aangewezen. Huson prees Van den Brandts onderzoek naar de relatie tussen voeding en kanker. Onderzoek op dit vlak is volgens Huson niet makkelijk. “Wie onderzoek wil doen naar de rol die voeding speelt bij het ontstaan van kanker, staat voor een moeilijk probleem. Mensen ver-

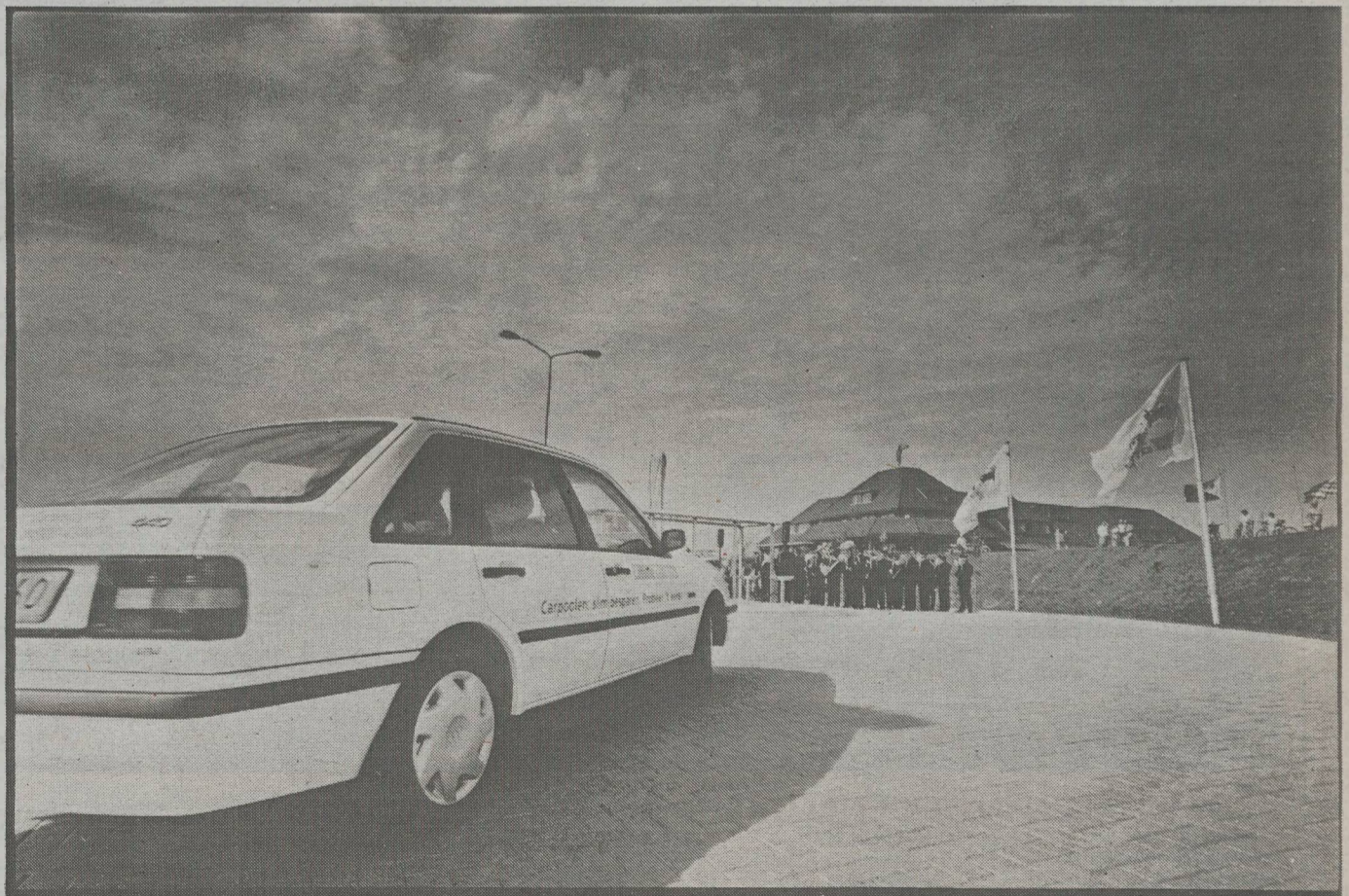

anderen hun voedingsgewoonten nogal eens in de periode dat de kanker latent aanwezig of net ontdekt is. Daarom is het beter dit onder-

zoek prospectief uit te voeren.” En dat is precies wat de prijswinnaar, samen met zijn collega dr. ir. S. Bausch-Goldbohm van TNO in Zeist, doet. Zij lieten in 1986 120.000 Nederlanders tussen de 55 en 69 jaar opschrijven wat ze aten. Vervolgens wachtten zij af wie van de ondervraagden kanker kreeg. En dat doen zij nog steeds, want het onderzoek loopt pas ten einde als de laatste ondervraagde is overleden. Uit de eerste resultaten blijkt dat het eten van vet de kans op borstkanker niet vergroot. Bovendien zijn er aanwijzingen dat selenium, een sporenelement dat in haren en teennagels voorkomt, bepaalde kankerwekkende stoffen neutraliseert en dus heilzame krachten bezit. Van den Brandt vond dat deze prijs niet alleen aan hem toekomt, maar ook aan zijn collega Bausch-Goldbohm met wie hij nauw samenwerkt. Daarom zal hij de vijftienduizend gulden met haar delen. Voor de bijbehorende penning zullen zij een andere oplossing zoeken, zei hij.

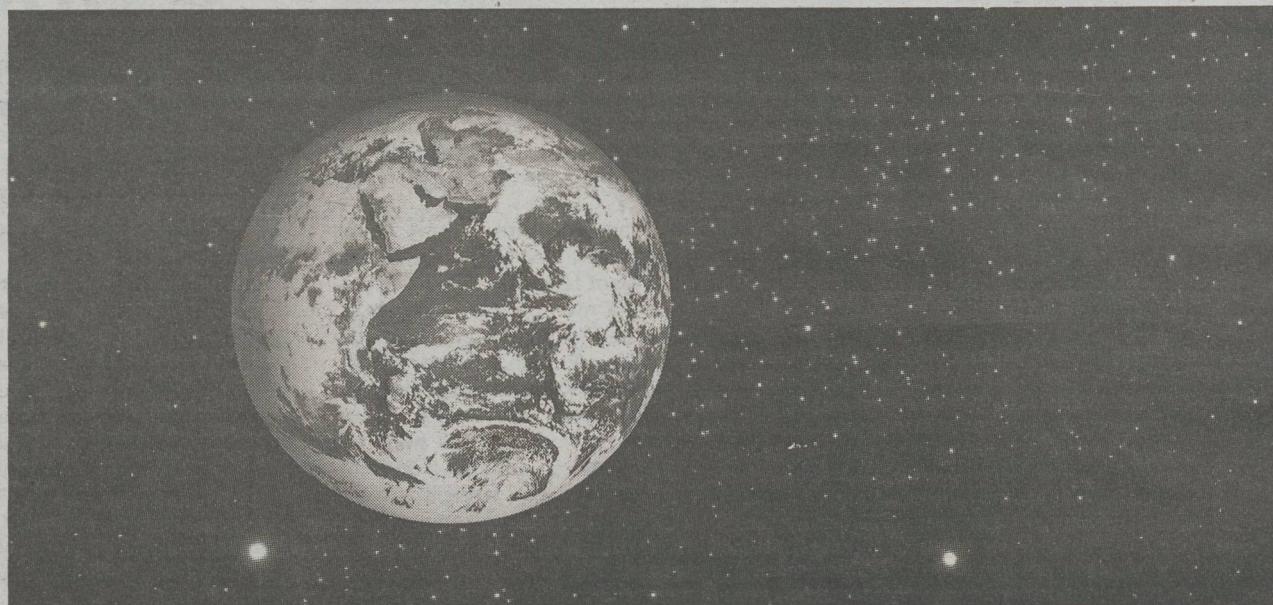
Riki Janssen

Gratis Volvo vindt geen aftrek

(foto Nelis Tutkey)

Zelfs met een gloednieuwe witte Volvo, een van de zes die door de provincie gratis worden uitgeleend om het carpoolen populair te maken, kunnen de medewerkers van de universiteit niet worden overgehaald om samen met collega's naar het werk te komen. Volgens carpoolcoördinatrice Angèle Willems is het de eerste week niet gelukt een groepje mensen te vinden dat de auto wil gebruiken om kennis te maken met het carpoolen. Daarom is hij van lieverlee uitgeleend aan een groepje van vijf fervente carpoolers uit Hoënsbroek, die al jaren overtuigd zijn van het nut om in één auto naar Randwyck te komen. Wie de carpoolauto volgende week wil uitproberen, kan bellen met Angèle Willems, telefoon (87)2448.

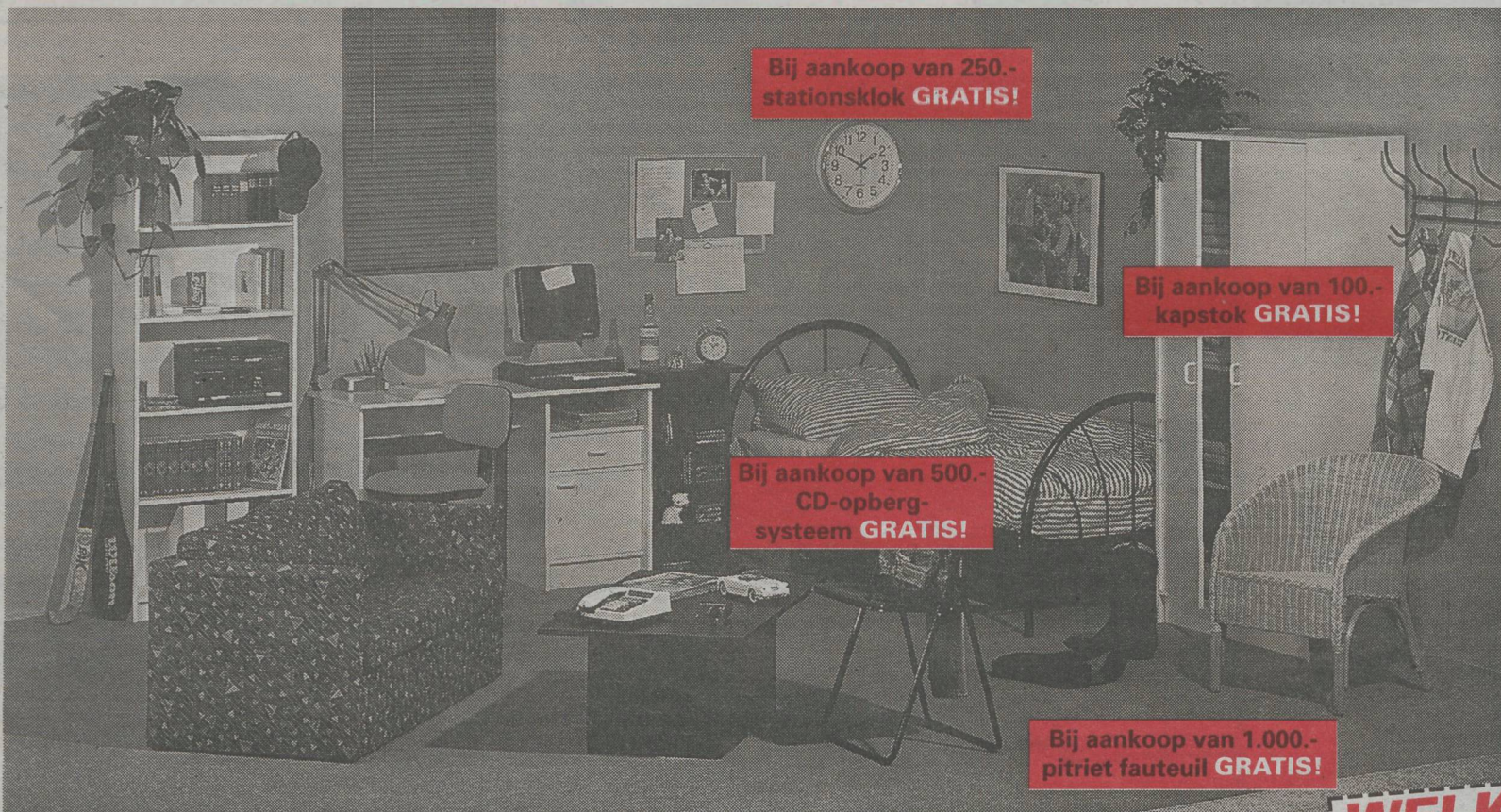
THE FIELD OF PLAY

Watch out for the displays and leaflets in your University. There you will find further details and information on how to apply.

SHELL INTERNATIONAL BUSINESS COMPETITION 1994

LEENBAKKER! UNIEK VOOR 1000 PIEK!

- Bij Leenbakker vind je alles onder één dak voor de inrichting van je eigen zit-slaap-studeer-kamer. En de lage prijzen zijn uniek! Hier een voorbeeld: compleet ingericht voor duizend piek!
- Tapijt in grijs of blauw..... 12.95
  - Kunststof jalouzieën..... 6.95
  - 75x175 cm..... 6.95
  - Linnenkast met drie legplanken..... 139.95
  - 171x90x40 cm..... 139.95
  - Eenpersoonsbed in wit of zwart..... 99.95
  - 90x200 cm..... 99.95
  - Rolbodemp. 90x200 cm..... 29.95
  - Matras SG25. 12 cm dik..... 79.95
  - 90x200 cm..... 99.95
  - Dekbed met katoenen tijk..... 19.95
  - 140x200 cm..... 24.95
  - Dekbedovertrekset 100% katoen..... 9.95
  - 140x200 cm..... 24.95
  - Hoeslaken. 100% katoen..... 9.95
  - Kussen met 100% katoenen tijk..... 199.95
  - Zit/slaapbankje..... 79.95
  - Buro met deur en lade..... 49.95
  - Burostoel. In diverse kleuren..... 14.95
  - Klapstoel. In wit of zwart..... 79.95
  - Salontafel. In wit of zwart..... 59.95
  - Boekenkast. 171x60x24 cm..... 5.95
  - Prikbord. 60x40 cm..... 5.95

Kom kennismaken met het leukste en voordeligste woonwarenhuis van de Benelux en je krijgt een kadootje van Leenbakker bij de eerste aankoop!

AL 97 FILIALEN IN DE BENELUX!

Filialen o.a. in:
ALKMAAR Huiswaarderplein 8, tel. 072-111971
AMSTERDAM Anthony Fokkerweg 45, tel. 020-6156570
AMSTERDAM Molukkenstraat 192, tel. 020-6630016
EINDHOVEN Ruysdaelbaan 13, tel. 040-445754
EINDHOVEN Boschdijk 289, tel. 040-467283
ENSCHEDÉ Meubelplein, Schuttersveld 4, tel. 053-338088
's GRAVENHAGE Waldorpstraat 54,

tel. 070-3840185
's GRAVENHAGE Zuiderparklaan 14-28, tel. 070-3658568
GRONINGEN Hoornsediap 129, tel. 050-270479
GRONINGEN Noorderstationstraat 16, tel. 050-772129
HAARLEM Schoterweg 29-37, tel. 023-255222
HEERLEN In de Cramer 164, tel. 045-754203
KERKRADE Valkenhuizerlaan 20, tel. 045-429570
LEEUWARDEN Franklinstraat 42,

tel. 058-160213 (Winkelplein De Centrale)
LEIDEN Stationsplein 212, tel. 071-126745
MAASTRICHT Helmstraat 3-5, tel. 043-216869 (Winkelcentrum 'Entre Deux')
NIJMEGEN Weurtseweg 108, tel. 080-790074
ROTTERDAM Olympiaweg 20b, tel. 010-4833190 (bij Feyenoord)
ROTTERDAM Plainweg 160c, tel. 010-4812250 (in Nettomarkt)
ROTTERDAM Schiekade 48b, tel. 010-4667328
TILBURG Ringbaan Zuid tel. 013-444489
TILBURG Ringbaan Noord 93, tel. 013-432360
UTRECHT Hollantlaan 18, tel. 030-886742

UTRECHT Nachtegaalstraat 55, tel. 030-368209
VLISSINGEN Hermesweg 23, tel. 01184-18556 (Industrieterrein Baskenburg)
ZWOLLE Pannekoekendijk 1, tel. 038-227003
 Zet- en drukfouten/kleurafwijkingen voorbehouden.
 Geldig van 18 augustus t/m 30 september 1994. Meeneemprijzen. Zolang de voorraad strekt.

WELKOM-KADO!

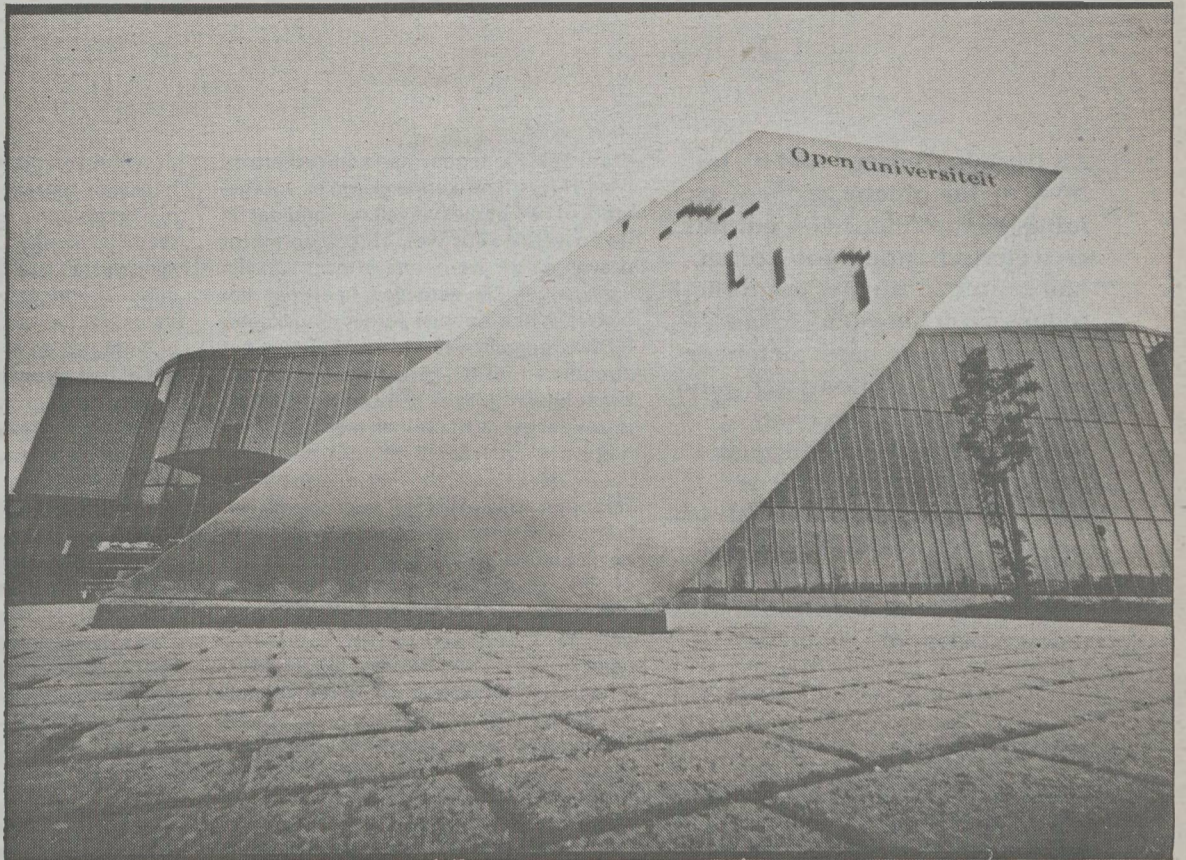
- Bij aankoop van 100.- GRATIS kapstok t.w.v. 9.95*
  - Bij aankoop van 250.- GRATIS stationsklok t.w.v. 29.95*
  - Bij aankoop van 500.- GRATIS CD-opbergsysteem t.w.v. 49.95*
  - Bij aankoop van 1000.- GRATIS pitriet fauteuil t.w.v. 79.95*
- *10% de helft van de verkoopprijs in contant
 Bij inlevering van deze bon en op vertoon van je studenten- of ov-jaar-kaart. Maximum één kado per klant. Geldig van 18 aug. t/m 30 sept. '94.

„Wij willen geen volksuniversiteit worden”

Vijftien-, misschien wel twintigduizend studenten hoopte de Open Universiteit bij de opening, tien jaar geleden, nog eens te trekken. Dat was de eerste taxatie die niet uitkwam. Binnen de kortste keren werd duidelijk dat veel meer mensen een studie op afstand wilden proberen dan was voorzien. Het waren niet zozeer de 'tweedekansers' die op de Ou afstormden, maar veeleer de mensen met een behoorlijke opleiding en dito baan, die hun carrièreperspectief wilden verbeteren. Vervolgens bleek dat bij de productie van het cursusmateriaal veel meer kwam kijken dan was voorzien. De inschrijving moest tijdelijk worden gestaakt, het college van bestuur werd op de voorzitter na naar huis gestuurd. Het volgende probleem: het aanbieden van een rijk geïllustreerd studieboek met zo nu en dan een uurtje begeleiding in een studiecentrum blijkt te veel gevraagd van iemand die niet of nauwelijks gewend is aan studeren. En gaandeweg begon men zich een heel wezenlijke vraag te stellen in Alma Mater Distantiae: zijn wij nog wel een universiteit of zijn we al een cursusfabriek voor om- en bijscholing geworden?

Met vallen en opstaan is de Ou groot geworden. Na het topjaar 1991, toen er ruim 60.000 studenten stonden ingeschreven, is het nu wat rustiger geworden in Heerlen. Het aantal studenten is teruggelopen tot ruim 56.000, en het vervaardigen van de 320 cursussen is zo goed als voltooid. Tijd voor een feest, een bezinning en tijd om een paar taxatiefouten recht te zetten, denken ze in Heerlen.

Als op 26 september de Open Universiteit haar tienjarig bestaan met een groot verjaardagsfeest viert zal het rustig zijn in Heerlen. Van de 540 personeelsleden, die in Heerlen werken én de 320 die in de regioale studiecentra werken, zal een groot deel in Amsterdam vertoeven om daar het grote Ou-feest in de Rai bij te wonen. Dat de verjaardag in Amsterdam en niet in Heerlen gevierd wordt, is het zoveelste teken dat de universiteit niet gelukkig is met haar ligging. „Een grote ramp” noemt een willekeurige hoogleraar bij de koffieautomaat de ligging van zijn instelling. „Voor het minste lezinkje of vergaderinkje ben je een dag reizen kwijt.” In één moeite door legt hij uit hoe die ramp eind 1982 tot stand kwam. Tijdens een kleine ministerraad die belegd was om de PNL-besprekingen met het Limburgse provinciebestuur voor te bereiden, dwong premier Van Agt zijn onderwijsminister Pais akkoord te gaan met de financiering van het Academisch Ziekenhuis in Maastricht. Blijkbaar was de zaak al beklonken in een onderonsje tussen Van Agt en de Limburgse commissaris Kremers. Pais werd daarover zo boos, dat hij op hoge poten de bijeenkomst verliet. Voor Van Agt was het toen een kleine moeite om zijn tweede afspraak met Kremers gestand te doen: de nieuw op te richten Open Universiteit wordt gevestigd in Heerlen. Pais heeft achteraf verklaard dat hij zeer ongelukkig was met de keuze voor Heerlen, maar dat zijn leed tegelijkertijd werd verzacht door de toezegging dat er zo'n instelling voor afstandsonderwijs kwam.

Vrijheid-blijheid

Voor studenten in spe deed de excentrische ligging er weinig toe. Zij vroegen massaal cursussen aan uit de beperkte voorraad die toen klaar was. Velen van hen waren gelokt door reclame voor het studeren volgens het vrijheid-blijheid-principe: zonder toelatingseisen, in het tempo en op de plaats die iedereen zelf mocht bepalen. De wervende teksten riepen wel eens herinneringen op aan Russische filmpjes uit de jaren zestig, waarop te zien was hoe een eenvoudige Rus zich 's avonds te rusten begaf met een hoofd vol elektroden, die met draadjes waren verbonden aan een geheimzinnig zwart kastje. De volgende ochtend aan het ontbijt weerlegde de alfabeet van gisteren de relativiteitstheorie in vloeiend Aramees.

In de loop der jaren hebben ze in Heerlen geleerd dat studeren niet te eenvoudig mag worden voorgesteld, zeker niet als iemand niet gewend is te studeren en de studie moet inpassen in zijn dagelijkse besognes. Vaak bleek de bestelbon in een onbezonnen daad van zelfoverschatting te zijn ingevuld. Pas als het pakje lesmateriaal was gearriveerd, besefte de ontvanger wat hij moest opgeven als hij tweehonderd uur (de berekende studielast per module) achter de boeken ging zitten. Het duurde gemiddeld zelfs drie maanden voordat een student het pakketje inkeek. Voor meer dan de helft van al degenen die voor het eerst een cursus bestelden, was dat tevens de laatste keer. Tegenwoordig staan er zinnen in de studiegids als 'Studeren betekent doorzetten' en 'Studeren op het niveau van het hoger onderwijs betekent dat u er de tijd voor neemt, liefst op regelmatige uren'.

Al die niet-studerenden bleven wel twee jaar lang als student ingeschreven. Inmiddels zijn er diverse maatregelen genomen om 'echte' studenten van de eendagsbavlogenen te scheiden. Halverwege vorig jaar is de inschrijvingsduur teruggebracht tot één jaar, waardoor de daling van het aantal inschrijvingen ten dele wordt verklaard. De belangrijkste verklaring is de verminderde belangstelling van nieuwe studenten. Hun aantal daalde vorig jaar met achttien procent. Volgens collegelid drs. H. Krosse gehoorzaamt ook het Ou-product aan de klassieke economische wet dat ieder produkt op een gegeven moment vanzelf aan populariteit inboet. Voor Krosse, die de portefeuille financiële beheert, heeft de verminderde verkoop een vervelende consequentie. De Ou is voor haar inkomsten mede aangewezen op de verkoop van cursussen. De gederfde inkomsten (280 gulden per module) komen boven op de forse korting die is toegepast op de rijksbijdrage: die gaat in vijf jaar achteruit van 80 naar 70 miljoen. Het aantal arbeidsplaatsen loopt daardoor terug van 860 tot minder dan 800. Als tegenprestatie heeft de Ou volgens Krosse gedaan gekregen dat zij meer vrijheid krijgt in het bepalen van het aanbod en de prijzen.

Stok achter de deur

Als eerste uiting van die grotere vrijheid biedt de Ou de studenten tegen een meerprijs van zestig gulden een intensievere begeleiding aan. Dat moet voorkomen dat

studenten in de onzekere beginfase afhaken. Ook zijn quantumkortingen ingevoerd en is de strijd aangebonden met de vrijblijvendheid, die tien jaar geleden nog werd aangeprezen als een van voordelen van een Ou-studie. Om de eenzaamheid van de lange afstandstudent te bestrijden en tegelijk een vorm van sociale controle in te voeren worden nu bij wijze van proef studietrajecten aangeboden. Dat betekent dat een cursus in een vooraf bepaald tempo wordt afgewerkt met extra begeleiding. „We zien dat veel mensen de studie laten verlopen omdat ze geen stok achter de deur hebben,” legt Van Enckevort uit. Wie van de 56.638 ingeschrevenen (peildatum 31 december 1993) studeert er nu echt aan de Open Universiteit? Het standaardantwoord uit Heerlen is dat men dat zelf ook niet weet. Iemand kan zich op het laatste moment opgeven voor een tentamen of kan voor zijn plezier een cursus afnemen zonder de minste bedoeling een tentamen af te leggen. Enkele categorieën zijn te achterhalen. Zo studeren er 12.000 studenten voor een diploma en iets meer, 12.600, voor een cursus van een of twee modules. De 'diplomaliijnen' kunnen variëren van 'kort hoger onderwijs' tot een HBO of een volledige WO-opleiding. De helft van het totale aantal ingeschrevenen bestaat uit mensen die voor het eerst een cursus hebben afgenomen. Daarnaast zijn er kleine groepen kennismakers (3750) en contractstudenten (1425), voor wie een werkgever een contract heeft afgesloten met de Ou. Inhoud, begeleiding en prijs worden bepaald door de wensen van de opdrachtgever. Het aantal studenten dat fulltime studeert, dat wil zeggen; dat net als een reguliere student 1350 uur per jaar aan de studie besteedt, bedroeg vorig jaar 5700.

„Dat we die 20.000 diplomastudenten zouden krijgen, hadden we wel verwacht. We hielden er toen nog rekening mee dat daar 8.000 proefstudenten bij zouden zitten, zoals ze in Engeland te boek staan. Het probleem is alleen dat daar in plaats van 10.000, zoals wij verwacht hadden, maar 35.000 cursusstudenten bij zijn gekomen,” zegt drs. G. van Enckevort, die tot voor kort belast was met het onderzoek van de studentenpopulatie. Die vraag naar losse cursussen hebben de oprichters, zoals minister Van Kemenade en Tilburgse hoogleraar R. de Moor, destijds zwaar onderschat. Dat wordt hen overigens niet kwalijk genomen. Van Kemenade heeft een aanstelling

als buitengewoon hoogleraar en De Moor krijgt op 26 september een eredoctoraat, samen met de Belgische oud-minister Paula Dhondt.

Cursusfabriek

Doch drukt de enorme belangstelling voor de cursussen zwaar op de doelstelling van de organisatie. „We zijn van oorsprong een ideële instelling voor tweede kansonderwijs, maar door de veranderde vraag van de studerende burger, om niet te spreken van de calculerende burger, dreigen we een vraaguniversiteit te worden. Wij moeten ervoor oppassen dat wij een cursusfabriek worden, een volksuniversiteit,” zegt drs. F. Gastkemper, die binnen de Ou belast is met het bewaken van het onderwijskundig concept. „We hebben ons tot nu toe vooral geconcentreerd op de vorm van het onderwijs, maar nu we die aanloopfase achter de rug hebben, moeten we ons bezinnen op het academisch programma.”

Het conflict is duidelijk: terwijl collegelid Krosse zijn financiële problemen met behulp van het marktprincipe probeert op te lossen, maakt de wetenschappelijk tak van de Ou zich zorgen over de wetenschappelijke inhoud. „We hebben al een uitvoerige discussie gehad over de identiteit,” meldt de voorzitter van het college van hoogleraren, prof.dr.ir. W. de Jeu. „Daar is heel nadrukkelijk uitgekomen dat we ons universitaire profiel vóór alles moeten behouden. Als we dat loslaten zijn we ons referentiekader kwijt. Je moet natuurlijk schipperen tussen de twee uitersten, maar als we te veel toegeven aan wat de markt vraagt, zitten we binnen de kortste keren in een spiraal die leidt tot privatisering. Dan houden we nog drie halve faculteiten over die wat basiscursussen mogen verkopen: bedrijfs- en bestuurswetenschappen, rechten en sociale wetenschappen. Dan spiraliseren we de afgrond in. Vervolgens zal de minister zeggen: nu kunnen jullie ook helemaal zonder subsidie. Dan houden we nog een soort LOI over.”

Jacques Herraets

De Open Universiteit in Heerlen: cursusfabriek voor her- en bijscholing of universitaire instelling? (foto Nelis Tutkey)

Computertijd nodig?

Software Centre beschikt over een cursuslokaal waar u terecht kunt voor alle computerwerkzaamheden. In dit lokaal bevindt zich een netwerk met 6 werkstations (386/486), laserprinter, matrixprinter, etc.

U kunt o.a. met de volgende pakketten werken:

- WordPerfect 5.1
- WordPerfect 6.0
- Lotus 1-2-3 Dos & Windows versie
- dBase III/IV/V
- MS-Word 6
- Aldus Pagemaker 5.0
- Bel voor andere pakketten!

Huurprijs f 10,00 per uur per station

Printservice Hewlett Packard IV (600 DPI): 35 ct p.p.

Software Centre is gevestigd aan de Markt 28, hartje Maastricht. Voor reserveringen kunt u bellen:

043-253727

Software Centre - Markt 28 - 6211 CJ Maastricht - Tel. 043-253727

Weet jij wat je kunt verwachten als bijna afgestudeerde? Of wat bedrijven van jou verwachten?

STEP - Stichting Student en Praktijk - is een studentenorganisatie die zich bezig houdt met voorlichting over loopbaanmogelijkheden aan studenten **economie, rechten** en **bedrijfskunde** die binnen een jaar afstuderen. Ook studenten uit andere disciplines worden overigens aangemoedigd zich in te schrijven. De STEP in-house dagen bieden je de kans om op informele wijze in contact te treden met managers van toonaangevende bedrijven op het gebied van **Financiële Dienstverlening, Sales & Marketing, Finance, Controlling, Accountancy** en **Tax** in de periode van **7 november tot en met 16 december 1994**. Wellicht ook voor jou de kans om de eerste dag van je carrière mee te maken!

Inschrijfformulieren en brochures zijn vanaf **15 september 1994** te verkrijgen bij infotheken, loopbaanadviescentra, decanen, studietoelaten, de vestigingen van Integrand Nederland en van B&R Nederland en een groot aantal studie- en faculteitsverenigingen. Op de RL kun je dan onder meer terecht bij de EFM (Abtstraat 4) of bij Integrand (Oudetweebergenpoort 2).

Je kunt ook direct schriftelijk of telefonisch contact opnemen met Stichting STEP, De Boelelaan, 1085 (kamer MO-20), 1081 HV Amsterdam. Telefoon 020 - 444 9464, fax 444 6005. De uiterste inschrijfdatum is **12/10/1994**.

Studium Generale

Cursussen voor studenten

Het Studium Generale biedt dit najaar de volgende cursussen aan:

- Zw/w fotografie** 10 lessen vanaf maandag 3 oktober, 15.30-18.00 u. Plaats: Kumulus, Herbenusstraat 89. Kosten: f110,-
- Tekenen/schilderen** 10 lessen vanaf maandag 3 oktober 19.30-22.00 u. Plaats: Kumulus, Herbenusstraat 89. Kosten: f110,-
- Aquarelleren** 10 lessen vanaf dinsdag 4 oktober, 19.30-22.00 u. Plaats: Kumulus, Herbenusstraat 89. Kosten: f110,-
- Portret- en modelboetsen** 10 lessen vanaf dinsdag 4 oktober 19.30-22.00 u. Plaats: Kumulus, Herbenusstraat 89. Kosten (incl. modelkosten): f145,-
- Portret- en modeltekenen/schilderen** 10 lessen vanaf woensdag 5 oktober, 16.30-19.00 u. Plaats: Kumulus, Herbenusstraat 89. Kosten (incl. modelkosten): f145,-
- Video** 10 lessen vanaf donderdag 6 oktober, 19.15-21.45 u. Plaats: Kumulus, Herbenusstraat 89. Kosten: f110,-
- Kijken naar film** 6 lessen en 6 keer filmbezoek vanaf dinsdag 27 september, 18.30-20.00 u. Plaats: Filmtheater Lumière, Bogaardenstraat 40b. Kosten (incl. toegang): f85,-
- Kijken naar toneel** 5 lessen en 5 keer toneelbezoek vanaf maandag 10 oktober, 19.30-22.00 u. Plaats: Oud Gouvernement, Bouillonstraat 3. Kosten (incl. toegang): f85,-
- Spreekvaardigheid** 6 lessen vanaf maandag 10 oktober, 19.30-22.00 u. Plaats: Oud Gouvernement, Bouillonstraat 3. Kosten: f100,-

Inschrijving Bij alle cursussen hebben studenten voorrang. Behalve bij de cursus spreekvaardigheid staat deelname echter ook open voor medewerkers van de Rijksuniversiteit Limburg en de Hogeschool Maastricht. Voor hen geldt een ander tarief. Inschrijving voor de cursussen beeldende vorming: **Kumulus 043 25 19 51** (vraag naar de cursussen voor studenten!). Inschrijving voor de cursussen kijken naar theater, kijken naar film en spreekvaardigheid: **Studium Generale 043 88 35 41** (maandag t/m donderdag van 9.00-15.30 u).

handicap & studie

voor studenten met een handicap

Word donateur
Giro 91323

Utrecht

De beste garantie voor je rijbewijs

Autorijschool B. Wellmann

- Lessen in VW Golf
  - Volgens Fasenleerplan
  - Altijd dezelfde instructeur
- f 42,50 voor 60 min.

telefoon: 043-613798
autotel.: 06-52936738

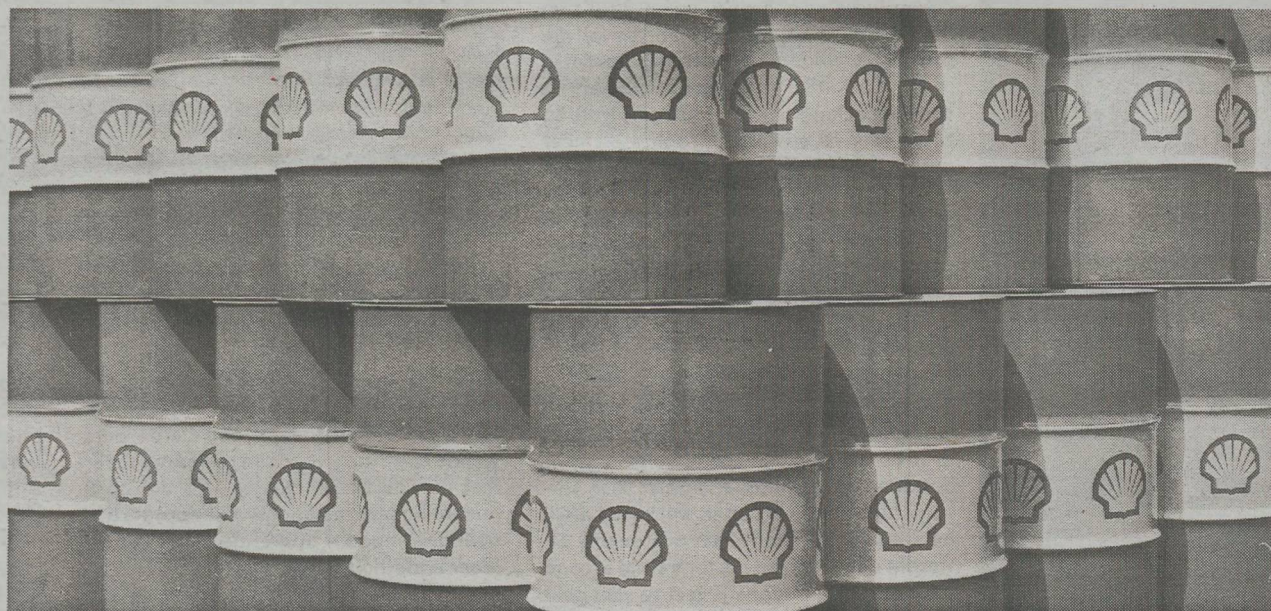
ACADEMISCHE BOEKHANDELSMAASTRICHT

Postbus 1611, 6201 BP Maastricht

- Economie/bedrijfskunde
- Rechten
- Informatica
- Geneeskunde
- Gezondheidswetenschappen
- Verplegingswetenschap

Bouillonstraat 12
t/o Oud-Gouvernement
(043) 883015

P. Debyeplein 1
t/o Academisch Ziekenhuis
(043) 671211

THE STAKE

Watch out for the displays and leaflets in your University. There you will find further details and information on how to apply.

SHELL INTERNATIONAL BUSINESS COMPETITION 1994

ACNE-ONDERZOEK

Vrijwilligsters gevraagd voor een vergelijkend onderzoek naar het effect van een nieuwe anticonceptiepil op acne (jeugdpuistjes).

Op de afdeling dermatologie van het Academisch ziekenhuis Maastricht start een onderzoek naar de behandeling van acne met een nieuwe anticonceptiepil.

Wij zoeken hiervoor vrouwen tussen de 18 en de 35 jaar met matig ernstige acne.

Tijdens dit onderzoek zal de acne gedurende 9 maanden behandeld worden met een nieuwe anticonceptiepil of een oude bekende. Regelmatig zal de ernst van de acne gecontroleerd worden en de talgproductie van de huid bepaald worden. Er wordt enkele malen bloed geprikt.

Er staat een adequate onkostenvergoeding tegenover.

Wilt u meedoen of meer informatie hebben bel dan met drs. Asselman bij voorkeur op maandag, dinsdag en woensdag tussen 14.00 en 17.00 uur. Telefoon 043-875791 of 043-877292

F E E S T E L I J K E
W O E N S D A G 1 4 S E P T E M B E R

O P E N I N G
1 6 . 0 0 U . B O U S

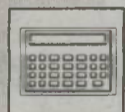
Individuele pc-trainingen

Uw inschrijving
geeft kans op een
cd-rom speler

Elke week in Maastricht
Verzorgd door CKI i.s.m. Rijksuniv. Limburg

Tekstverwerking

Spreadsheet

Database

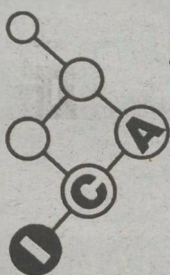

Zakelijke presentatie

Besturingssystemen

CKI

Informatie, Communicatie en
Automatisering

info: 35 95

DE BOEKENBEURS: EEN GROTE ONTDEKKING!

VIER DAGEN LANG

GRATIS TOEGANG

BETAAL NIET MEER...

WANT HET KAN OOK MET MINDER!

De Centrale Boekhandel koopt in Amerika en Engeland wetenschappelijke boeken 'per kilo' in. Duizenden prachtige tekstboeken, manuals, atlanten, referentie- en studiegidsen, geven wij een 'tweede leven'. Op deze wijze gaat er een wereld voor je open. Waarom de nieuwste, als de voorlaatste druk zo goed als nieuw is?

Profiteer ervan:

bouw nu je eigen bibliotheek op.

Altijd onder handbereik en vergeet niet:

KOPIËREN IS DUURDER

DUIZENDEN TITELS,

VOOR ELK VAKGEBIED O.A.:

MANAGEMENT / ECONOMICS
MARKETING / BIOLOGY / COMPUTER
TECHNICAL / MATHEMATICS / STATISTICS
CHEMISTRY / ENGINEERING / MEDICAL
ELECTRONICS / LABORATORY
PSYCHOLOGY / SOCIOLOGY / HISTORY
ANATOMY / ASTRONOMY / ENZ.

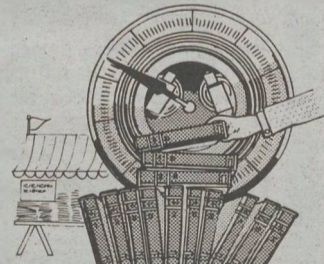
- ▶ CONSUMER BEHAVIOR ENGEL 6th.ed. Nu 7.90
- ▶ CORPORATE FINANCE ROSS&WESTERFIELD Nu 14.90
- ▶ HUMAN GENETICS VOGEL 2th.ed. Nu 59.90
- ▶ IMMUNOLOGY ROITT 2th.ed. Nu 39.90
- ▶ INTRO TO MGMT ACCOUNTING HORNGREN 7th.ed. Nu 12.90
- ▶ INTERMEDIATE FINANCIAL MGMT BRIGHAM 3th.ed. Nu 12.90
- ▶ MANAGERIAL FINANCE WESTON&COPELAND 8th.ed. Nu 10.90
- ▶ OPHTHALMOLOGY NEWELL 6th.ed. Nu 24.90
- ▶ ORGANIZATION THEORY&DESIGN DAFT 3th.ed. Nu 6.90
- ▶ PATHOLOGY RUBIN&FARBER Nu 99.-
- ▶ PSYCHOLOGY BERNSTEIN 1th.ed. Nu 14.90
NIEUW 2th.ed. 22.90

BEPERKTE VOORRAAD:
KOTLER - BATES - DARNELL
enz. enz. enz.

LAATSTE NIEUWS:

Honderden nieuwe titels van o.a.

CAMBRIDGE / OXFORD
WOLFE / SAUNDERS
LIPPINCOTT / WILEY / enz.

VRIJDAG
16
SEPTEMBER
10.00-21.00 UUR

ZATERDAG
17
SEPTEMBER
10.00-18.00 UUR

ZONDAG
18
SEPTEMBER
10.00-17.00 UUR

EXTRA VÓORVERKOOPDAG DON. 15 SEPT. 12-21 UUR

TIP Wees er tijdig bij, want dit wordt echt uniek en dan geldt OP=OP

DE CENTRALE BOEKHANDEL

U JAARBEURS
UTRECHT

Beatrixgebouw
(Pal naast station!)

INFO: 03402 47 400

WACHT MET AANSCHEFFEN
WANT DIT MAAKT
NIET MIE...

16 t/m 18 sept.: Intro-weekend, met fietsen, survival en gezelligheid, geheel verzorgd slechts 60,00! Deelname is de manier om de SIB in Maastricht te leren kennen, maar voor nieuwe leden niet verplicht. Het SIB-lidmaatschap kost 40,00 voor nieuwe leden en 35,00 voor herinschrijvers! De vereniging staat open voor studenten van de RL en van alle HBO-instellingen en bovendien voor jongeren tot 35 jaar. Voor informatie, opgeven of aanmelden: (043) 883469 (eventueel telefoon-aanvraagnummer) of SIB-Maastricht, Postbus 616, 6200 MD Maastricht.

Tafelstraat 13
 2 sep: 19.00 u. Leerhuisgroep; 20.00 u. Spirituali-teitsgroep.
 3 sep: 18.00 u. Koorrepetitie; 20.00 u. Leesgroep "Liefde"; 20.00 u. Encoutergroep.
 4 sep: 17.00 u. Yogagroep; 20.00 u. Toneel; auditie!
 5 sep: 16.00 u. Liturgiegroep; 18.00 u. Tafelen; samen koken en eten, opgeven voor 12.30 uur.
 11 je eens praten met een van de pastores?
 Kom langs of bel voor een afspraak: 21 56 51.

INTERNATIONALE SAMENWERKING

Uitgewijzigde openingstijden BIS
 Vanaf 1 augustus 1994 gelden er nieuwe openingstijden voor het spreekuur 'Studeren in het buitenland'.
 maandag: gesloten
 dinsdag/woensdag/donderdag: op afspraak, tussen 11.00 en 12.00 uur
 vrijdag: zonder afspraak, tussen 10.00 en 11.30 uur
 afspraken dienen gemaakt te worden bij:
 de Engelen, tel. 883211 tussen 8.00 en 12.00 uur.

Scope on the Globe
 Net zoals voorgaande jaren vindt er in de RAI in Amsterdam op 30 september en 1 oktober weer de beurs plaats: Scope on the Globe. Deze beurs heeft het thema: Studeren en stage lopen in het buitenland en is bedoeld voor studenten en studiekeizers. Op deze beurs presenteren onderwijsinstellingen en andere organisaties actief op het gebied van internationalisering, hun mogelijkheden voor 'internationaal studeren'. Ook de RL zal wederom met een stand aanwezig zijn.
 Voor informatie: Scope on the Globe, Oudekerksplein 23, 1012 GX Amsterdam. tel. 020-6209501; fax. 020-6200371.

RIJ-beurzenprogramma van NWO uitgeput
 Het RIJ-beurzenprogramma van het NWO dat subsidie geeft aan aio's, postdocs en jonge postdocs om een buitenlands werk- of congresbezoek af te leggen is voor dit kalenderjaar reeds uitgeput. Aangezien dit reeds voor de tweede maal gebeurt (ook in 1993 was het fonds halverwege het jaar uitgeput) wordt een aanpassing van de voorwaarden voor 1995 overwogen.
 Naast de RIJ-beurzen bestaan bij NWO nog verschillende andere beurzen, enkele:
 Talent-programma: reisbeurzen voor 3-12 maanden voor geproefde onderzoekers, niet ouder dan 40 jaar;
 Ontdekkingsbeurzen: werkbezoek aan Nederland voor max. 12 maanden voor hooggekwalificeerde buitenlandse onderzoekers;
 NWO Fellowship Programma: studieverblijf in Japan van 2-5 maanden;

in het bijzonder voor hoogleraren en universitaire (hoofd)docenten. Meer informatie: NWO, afd. Beurzenprogramma, tel. 070-3440624

Openingstijden
 Zie hierboven. Het spreekuur wordt gehouden in de Infotheek voor Studie en Beroep van Studentenzaken, Oud-Gouvernement, Bouillonstraat 11, kamernr. 0219.

CULTUURWETENSCHAPPEN

Openingstijden onderwijsbalie
 maandag: 15.15 - 15.45 uur;
 dinsdag: 10.45 - 11.15 uur;
 donderdag: 13.00 - 13.30 uur;

Computerruimte studenten
 De computerruimte voor studenten is in de weken 35 t/m 40 dinsdag- en donderdagmorgen van 9.00 - 13.00 uur gesloten in verband met computerpractica van eerstejaars studenten.

Inschrijving Kunstpractica eerstejaars
 In de propaedeutische worden verschillende Kunstpractica aangeboden t.w. poëzie, film (blokperiode 2), beeldende kunst en muziek (blokperiode 4). Het aantal plaatsen per onderdeel is beperkt. Eerstejaars studenten kunnen zich tot uiterlijk 16 september inschrijven aan de balie van buro onderwijs. Na deze datum is geen inschrijving meer mogelijk.

Inschrijvingen
 Verzoek tot voorkeursinroostering voor de 2e blokperiode dient uiterlijk 19 september schriftelijk gemeld te zijn bij Buro Onderwijs (voor voorwaarden zie studiegids/wegwijzer). Studenten die een blok en/of practicum in de 2e blokperiode willen inhalen/overdoen moeten zich inschrijven voor 19 september. Inschrijvingsformulieren zijn verkrijgbaar bij de balie van Buro Onderwijs.

Lezing
 Martin van Amerongen, hoofdredacteur van De Groene Amsterdammer en voormalig redacteur van Vrij Nederland, houdt op donderdag 22 september a.s., tussen 13.30 en 15.30 uur, een lezing getiteld "Dierbaar drukwerk" in de Feestzaal (Bou.3). Van Amerongen is een van de meest opvallende publicisten in Nederland. In zijn lezing gaat Van Amerongen in op het reilen en zeilen van de wereld die hij als geen ander kent: de dagen en weekbladders in Nederland. Voor diegenen die belangstelling hebben voor de journalistiek en het beroep van journalist biedt dit een mogelijkheid om eens met een belangrijke vertegenwoordiger van de pers te praten. Voor hen die geen carrière als persmusketier ambiëren zijn de toespraak en de discussie ook van belang: zij kunnen eens achter hun ochtend- of avondblad kijken. Informatie: B.Rulof, vakgroep Geschiedenis, FdCW, tel. 043-883269/3314

Vacature Studentleden in de Opleidingscommissie
 Met ingang van 29 september zal de opleidingscommissie van samenstelling wisselen. De commissie komt gemiddeld eens per 3 weken samen voor een vergadering. Voor studentleden is een vergoeding ingesteld van f 50,00 per bijgewoonde vergadering. Er komt plaats voor 3 studentleden. Heb je interesse dan voor maandag 19 september schriftelijk (voorzien van motivatie) aanmelden t.a.v. Faculteitsbureau FdCW.

ECONOMIE

Vaardigheidstraining Marketingplanning en -simulatie (5030T)
 Doctoraalstudenten die overwegen bovengenoemde vaardigheidstraining te volgen dienen met het volgende rekening te houden: in tegenstelling tot wat in de blokbeschrijvingen doctoraalonderwijs 1994/1995 staat vermeld, zal de vaardigheidstraining Marketingplanning en -simulatie (5030T) niet plaatsvinden in de eerste periode na blok 4, maar in de tweede periode na blok 4.

Besliskunde 2.6
 Degenen die Besliskunde 2.6 nog steeds niet hebben gehaald, kunnen evenals vorig jaar het onderwijs van week 3 en week 4 van het blok Kwantitatieve Methoden 2.1 volgen. Er zijn een aantal kleine wijzigingen: de belangrijkste is, dat er een nieuwe leertekst is geschreven. U wordt dan ook sterk aangeraden om de nieuwe handleiding Besliskunde 2.6 1994/1995 te kopiëren. Dit kan vanaf 29 augustus via het secretariaat KE, kamer 3.082. U wordt verzocht uw collegekaart mee te nemen als onderpand tijdens het copieren.
 H. de Graaff, coördinator.

Statistiek 2.5
 Degenen die Statistiek 2.5 nog steeds niet hebben gehaald, kunnen evenals vorig jaar het onderwijs van de laatste 3 weken van het blok Kwantitatieve Methoden 2.1 volgen. Er zijn een aantal kleine wijzigingen: de belangrijkste is, dat er een nieuwe leertekst voor meervoudige regressie is geschreven. U wordt dan ook sterk aangeraden om het nieuwe onderwijsmateriaal Statistiek 2.5 1994/1995 te kopiëren. Dit kan vanaf 29 augustus via het secretariaat KE, k. 3.082. U wordt verzocht uw collegekaart mee te nemen als onderpand tijdens het copieren.
 H. de Graaff, coördinator.

Recidivisten Kwantitatieve Methoden 2.1
 In vergelijking met het vorige studiejaar is het aantal onderwerpen bij Kwantitatieve Methoden 2.1 enigszins teruggebracht, is nagenoeg de gehele leerstof opnieuw geformuleerd, en zijn enkele notaties veranderd. Daarom raden wij recidivisten ten sterkste aan ervoor te zorgen het blokboek en de literatuurklapper Kwantitatieve Methoden 2.1 1994/1995 in hun bezit te krijgen!
 Namens de docenten, H. de Graaff, coördinator.

Erratum Studiegids 94/95
 De volgorde van de blokken van het basisdoctoraalprogramma International Economic Studies (IES) op pagina 76 en 77 van de studiegids is niet correct. De taaltraining Frans/Duits wordt in blokperiode 1 aangeboden en Quantitative Methods in blokperiode 2.

Afhalen onderwijsmateriaal periode 1
 Vanaf 29 augustus t/m 8 september kan het onderwijsmateriaal voor periode 1 afgehaald worden bij de Onderwijsbalie (blokboeken, roosters, examenreglement ed.) en bij het Reductiebureau Economie (literatuurklappers, handleidingen, bestelde boeken ed.) van 10.00u tot 12.30u en van 13.00u tot 16.00u.
 Ouderejaarsstudenten die de studiegids 94/95 nog niet hebben, kunnen deze alsnog afhalen bij de Onderwijsbalie.

THE RULES

Watch out for the displays and leaflets in your University. There you will find further details and information on how to apply.

SHELL INTERNATIONAL BUSINESS COMPETITION 1994

WIE BINNENKORT AFSTUDEERT IN NEDERLANDS OF NOTARIEEL RECHT IS GEK...

... op de dynamiek en de afwisseling van de advocatuur of het notariaat.

Het vak lijkt je uitdagend en enerverend.

Het past ook bij jouw veelzijdigheid en energie;
de ~~veer~~ste zelfstandigheid en creativiteit heb je in huis.

Daarom is je studieduur relatief kort en
vind je tijd om naast die studie nog iets te ondernemen.

De Brauw Blackstone Westbroek, advocaten & notarissen, nodigt voor de vierde keer in
succesie dertig jonge studenten in de eindfase van hun studie uit voor de
"Jonge Olifant".

Op 10 en 11 november 1994 maken zij op indrukwekkende wijze kennis met vele facetten
van de advocatuur en het notariaat. Zij zien wat het vak van advocaat of kandidaat-
notaris in de dagelijkse praktijk inhoudt en proeven de sfeer op kantoor.

Als je geïnteresseerd bent en denkt dat het profiel van de jonge advocaat of kandidaat-
notaris jou op het lijf geschreven is, schrijf dan vóór 22 september 1994 een brief met
curriculum vitae aan Mr G.W. van der Bend.

Houd er rekening mee dat er geselecteerd moet worden, omdat maar dertig mensen aan
het programma kunnen deelnemen en De Brauw Blackstone Westbroek studenten van
alle juridische faculteiten in Nederland een kans wil bieden.

Voor een brochure met informatie over het kantoor kun je je wenden tot
Nathalie van Waes, telefoon 070-3285736.

De Brauw Blackstone Westbroek, Postbus 90851, 2509 LW Den Haag

Amsterdam - Den Haag - Rotterdam - Brussel - Londen - New York - Praag

JE RIJBEWIJS
BINNEN
2 MAANDEN!

NU BIJ

AUTO- MOTORRIJSCHOOL

GERBERGA
WIDDERSHOVEN

* lesprijs
vanaf f40,-

043-643855

Als je voor kwaliteit kiest.

PART-TIME MEDEWERKERS GEZOCHT: hard bewijs voor jouw commerciële capaciteiten

Vind jij ook dat jou in het leven meer toekomt en dat je sterk bent in communica-
tie? Bij ons bouw je ervaring en track-record op die echt tellen. Dit is een
topkans om je te ontwikkelen. Sloop je commerciële vaardigheden bij. Goed
verdiene voor goed werk spreekt vanzelf.

Ons belang is vroeg commercieel toptalent te vinden voor onze klanten en
onszelf en hen een ontwikkelingspad aan te bieden. Commercial Business Support
beheert het commerciële traject van bekende en goede bedrijven in heel
heel Nederland.

COMMERCIAL
BUSINESS
SUPPORT

Schrijf Ernst Bareman
Commercial Business Support Verkoop
Willemsparkweg 150
1071 HS Amsterdam
(geen deurverkoop of network marketing)

Eindelijk woonruimte gevonden? Nu
nog zien dat je er overleeft. Koop
Eerstejaars koken van Cassandra
en Yvonne Kroonenberg, dat vertelt
je precies hoe je goed, gemakkelijk
en goedkoop kunt koken. Voor f
27,90 in boekhandel of warenhuis.

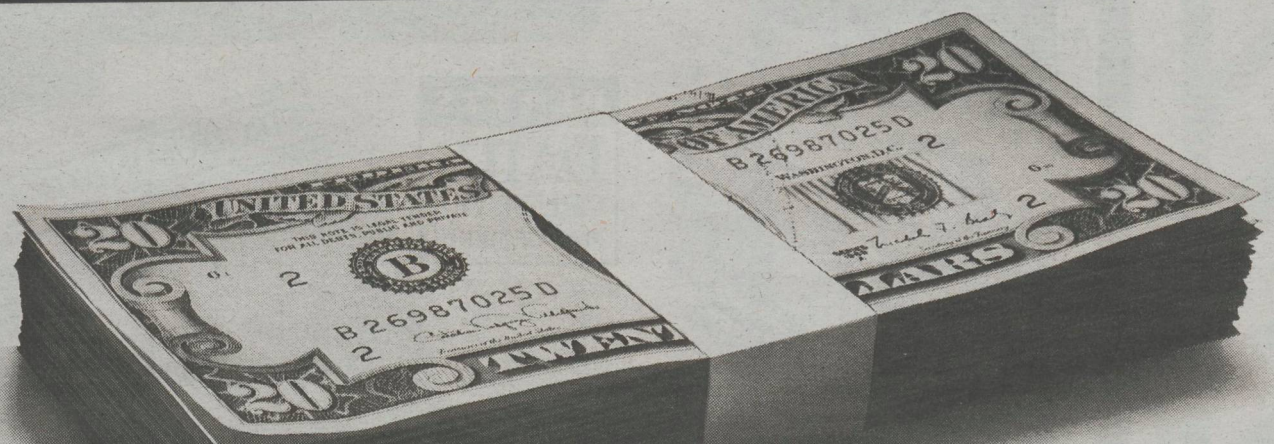
Extra aanbieding

Grieks specialiteiten restaurant Plaka
St. Bernardusstraat 4a
Maastricht, tel. 043-254256

studentenschotel
2 Dorpsuflaki
Giros
en salade, friet, zaziki en ouzo

~~FL 20,-~~
FL 15,25

op vertoon van collegekaart

THE PRIZE

Watch out for the displays and leaflets in your University. There you will find further details and information on how to apply.

SHELL INTERNATIONAL BUSINESS COMPETITION 1994

Regulier
Van 12 s
Maandag
Woensdag

Spreeku
Verroost
Examina
dinsdag
Examenc
dag van
Buiten d

Bereikb:
Studiead
883846;
Studiead
883776.
Spreekur
Telefonis
voor ges
gemaakt

Opening
De Stude
Zonderd
Jitzonde
gemaakt
toegang
ters. Coll
Vet inga
erlaagd
voorheen
ten voort
er.

Milieuda
Op 13 en
amer 1.1

FM Alg
ij de rect
an gebri
estemd
tudiepro
e EFM-a
igma, M
IMA, Cc
lfa, Imp
FMmage

IMA
iterunive
ifo MMZ

GENDA

OMAX
5 t/m 29

Reguliere openingstijden Onderwijsbalie

Van 12 september t/m 16 december:
Maandag, dinsdag, donderdag, vrijdag: 10.30u-12.30u
Woensdag: 9.00u-11.00u

Spreekuren medewerkers Bureau Onderwijs:

Verrooftering: Frank Suelmann, k. 3073, dagelijks van 10.30u tot 11.00u;
Examenadministratie: Ron Schumans/Jacqueline Schripsema, k.3064, dinsdag en donderdag van 10.30u tot 11.30u;
Examencommissie: Monique van Thienen, k. 3069, dinsdag en donderdag van 10.30u tot 11.00u.

Buiten deze spreekuren zijn de medewerkers niet bereikbaar.

Bereikbaarheid studieadviseurs:

Studieadviseur propaedeuse: Robert Pans, k. 3052B, telefoon 043-883846;
Studieadviseur doctoraal: Monique Welten, k. 3052A, telefoon 043-883776.

Spreekuren: dinsdag en donderdag van 10.00u tot 11.00u.
Telefonische spreekuren: dinsdag en donderdag van 13.30u tot 14.30u.
Voor gesprekken die langer duren dan 10 minuten dienen afspraken gemaakt te worden via het secretariaat, telefoon 043-883675.

Openingstijden FdEW/SMR (Studenten Micro Ruimte).

De Studenten Micro Ruimte van de FdEW is geopend: maandag t/m donderdag van 09.00 tot 21.00 uur en vrijdag van 09.00 tot 17.00 uur.
Jitzonderingen op de normale openingstijden worden tijdig bekend gemaakt via het mededelingenbord bij de ingang van kamer 3.049.
Toegang tot de FdEW/SMR hebben alleen FdEW studenten en medewerkers. College-kaart verplicht.

Vet ingang van 29 augustus zijn de 50-stuks (laser) printkaarten in prijs verlaagd van F12,50 naar F10. De 10-stuks (laser)printkaart-prijs blijft als voorheen F2,50. Elke printjob wordt vanaf die datum tevens voorzien van een voorblad de zgn. bannerpage, eveneens te betalen door de gebruiker.

Milieudagen

Op 13 en 14 september 1994. Voor meer informatie: 043-883636 of op kamer 1.070 TS53.

FM Algemeen

Bij de receptie TS 53 staat een groene brievenbus met opdruk EFM. Deze kan gebruikt worden voor het deponeren van inschrijfformulieren e.d. bestemd voor EFM (Alfa, IMperator, MMA, Comax, Sigma, Maes, EFM-studieprojecten, Magazine en hoofdbestuur). Voor meer informatie over de EFM-activiteiten kan men terecht op de Abstraat 4.

Sigma, MAES, Studieproject China: kamer 1.002 - telnr. 883790

Alfa, Comax: kamer 1.004 - telnr. 883779

Alfa, IMperator: kamer 1.006 - telnr. 883788

FMmagazine, hoofdbestuur: kamer 1.008 - telnr. 883940

IMA

Interuniversitair Marketing Magazine Mark it biedt redactieplaatsen aan.
Info MMA kamer 1.004, Abstraat 4, telnr. 883779.

GENDA

Goed
OMAX
Van 29 september: Buitenlandreis naar Kopenhagen.

SIGMA

13 september: Info-avond om 20.00 uur in de Aula TS 53. Maak kennis met de Studentenbeleggingsvereniging van Maastricht of kom om 22.00 uur naar café van Sloun.

14 september: Paarderenen in Den Haag.

21 september: Jaarlijkse uitstapje naar het casino in Valkenburg.

1 oktober: Het ledenweekend is er weer in het weekend van 1 oktober. Geef je op en ga mee! Meer info Abstraat 4, kamer 1.002, telnr. 043-883790

GENEESKUNDE

Mededelingen Bureau Onderwijs

VOORTGANGSTOETS FdG

De eerstvolgende Voortgangstoets voor studenten van de FdG wordt afgenomen op WOENSDAG 28 SEPTEMBER 1994 vanaf exact 9.00 tot 13.00 u. in Tennishal/Sportel DOUSBERG, Dousbergweg 4.

Studenten zijn alleen gerechtigd om een toets te maken als zij een geldige collegekaart (= collegekaart + bewijs van inschrijving van het lopend ac. jaar) kunnen overleggen. Studenten die hun geldige collegekaart tijdens de toets niet bij zich hebben ZIJN VERPLICHT deze de volgende (werk)dag tussen 11.00 en 12.30 u. te laten zien bij het secretariaat EPG/VBC.

De zalen zijn open vanaf 8.30 u. Iedereen dient om 8.50 u. in de zalen aanwezig te zijn, de deuren gaan om 8.55 u. dicht.

De deelnemerslijst ligt ter inzage bij de informatiebalie (UNSSO, k. 1.150A), let op of het VT-niveau juist is. Zo niet, geef dit dan zo snel mogelijk door.

De optisch leesbare antwoordformulieren mogen UITSLUITEND met een HB-potlood (=zacht) ingevuld worden, denk aan een gum.

De ANTWOORDSLEUTEL ligt vanaf 13.00 u. ter inzage bij de informatiebalie. De GETYPTE COMMENTAREN inleveren vóór dinsdagmiddag 4 oktober 17.00 u., deze liggen ter inzage bij de informatiebalie v.a. maandag 10 oktober. De TOETSRESULTATEN zijn ca. 26 oktober '94 beschikbaar. Voor het reglement van orde wordt verwezen naar de Facultaire Studiegids Geneeskunde 94/95.

Resterende data Voortgangstoetsen academisch jaar 94/95:

woensdag 14 december '94 - 8 maart '95 - 24 mei '95

Belangrijk voor alle a.s. propaedeuse-, doctoraal- en basisartskandidaten.

In tegenstelling tot eerdere berichten vindt de uitreiking van bovengenoemde getuigschriften niet plaats op 14 september a.s. maar op **21 september a.s.**

Plaats: St. Janskerk Maastricht. Tijdstippen: Propaedeuse: 10.00 uur. Doctoraal 11.00 uur. Basisarts: 13.30 uur. Iedere kandidaat ontvangt t.z.t. een persoonlijke uitnodiging

Ko-Beraad 23-9

"Frisse co's. Een avond gewijd aan ervaringen van co-assistenten. De 5e en 6e jaars herinneren zich nog wel van de eerste die eerste stappen die ze zetten in de wereld die co-schappen heet. Trillende, zwetende handen, knikkende knieën, een stethoscoop die in je witte jas brandt en dan nog proberen een patientencontact normaal te laten volgen. Voor de 4e jaars vaak een schrikbeeld dat nog versterkt wordt door de verhalen van ouderejaars. Is het nu echt zo erg als zovelen beweren of is het eigenlijk alleen maar leuk om nu ook eens zelfstandig wat te mogen doen. Op 23 september is de avond geheel gewijd aan frisse co's. Nieuwe

(frisse co's en ervaren co's zullen hun hart luchten over hun ervaringen in het ziekenhuis, terwijl arts-assistenten zullen vertellen over hun belevenissen met onervaren co-assistenten. Interessant voor zowel de 4e jaars die nog aan zijn co-schappen moet beginnen als voor de "bijna-arts" die nog niet vergeten is hoe zijn eerste patientencontact verliep. Lokatie: St. Vincentiuszaal, Kesselskade 43 (na de Servaesbrug rechts). Aanvang 20.00 uur.

Viering 20-jarig bestaan

Alle alumni, oud-medewerkers, studenten en medewerkers worden uitgenodigd deel te nemen aan de viering van het 20-jarig bestaan van de faculteit op zaterdag 17 september a.s. Voor inschrijving, inlichtingen etc. bel Jne Kuppen, tel. 881525.

GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN

Openingstijden Bureau Onderwijs FdGW

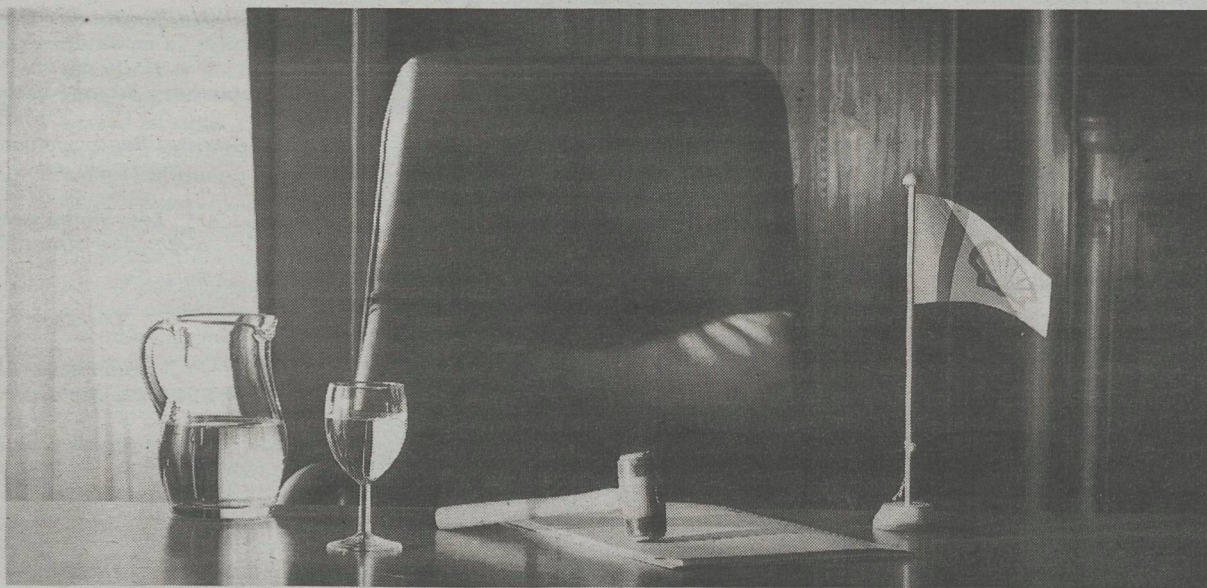
De balie van Bureau Onderwijs is open van 10.00-11.00 uur (tevens AGORA-reductieburo) en van 15.30-16.00 uur. Alleen in de ochtend worden boeken verstrekt die betaald moeten worden. Het spreekuur van Bureau Onderwijs is van 10.00-11.00 uur en van 15.00-16.00 uur. Wij verzoeken jullie vriendelijk toch dringend aan deze tijden te houden.

Stages voor twee studenten

Vanaf 1 januari '94 is in Rozendaal bij Arnhem een experiment begonnen met een professionele instelling voor terminale thuiszorg (hospice). T.b.v. de ontwikkeling van het hospice is het van belang dat diverse instrumenten worden ontwikkeld met behulp waarvan behoeften van patienten en naasten kunnen worden vastgesteld en waarmee de veranderingen in diverse aspecten van de kwaliteit van leven kunnen worden gemeten. De toepassing van deze instrumenten is gericht op de ondersteuning van hulpverleners bij keuzen in de zorgverlening en begeleiding. De stagiaires zullen zich vooral bezig houden met de ontwikkeling en toepassing van deze instrumenten. Methodieken die daarbij o.a. zullen worden gebruikt zijn observaties, interviews, schriftelijke toepassing van instrumenten en analyse van registratiegegevens. De werkzaamheden in het kader van de stage zullen vooral worden verricht binnen het hospice. T.b.v. gegevensverzameling zullen ook patienten en familieleden in hun thuissituatie worden bezocht. De stages worden begeleid door de inhoudelijk directeur van het hospice die deskundig is op het gebied van de terminale zorg en door de begeleiders vanuit de faculteit. Het project biedt mogelijkheden voor een onderzoekstage voor afstuderenden in de GW in de specialisaties GVO, GGK, B&B en VW. Informatie bij Bart van den Borne, vakgroep GVO tel. 882414/882406.

Inschrijving 4.2.Z Sekse, Recht & Beleid

Ongelijke behandeling van mannen en vrouwen staat gelijk aan discriminatie, maar gelijke behandeling van ongelijke gevallen leidt soms tot meer ongelijkheid. Dit dilemma staat centraal in blok 4.2.Z Sekse, recht en beleid (voorheen "In staat van gelijkheid"). Naast aandacht voor sociaal-theoretische aspecten wordt deze problematiek uitgewerkt middels analyse van verschillende vormen van overheidsbeleid (o.a. risico's op de arbeidsplek, voortplantingstechnologie, thuiszorg). Informatie: S. van der Lycke (BW, 881693) of I. van der Ploeg (GEW, 881134) Inschrijving: J. Pieters (GR, 881718)

THE CHANCE

Due to an unfortunate coincidence, the entire management of one of the Operating Companies in Shell has suddenly disappeared. Therefore, the search is on for students who can form a new management team during a Business Competition

which will give you an opportunity to use all your professional and managerial skills. Apply now to Economische Faculteitsvereniging Maastricht EFM, Abstraat 4, kamer 1008, 043 - 88 39 40; Integrand Maastricht, Oude Tweebergenpoort 2, 043 - 88 33 97.

SHELL INTERNATIONAL BUSINESS COMPETITION 1994

Agenda

Stageplaatsen, Rijksuniversiteit Gent in België

Deelname aan een lopend onderzoek waarin wordt samengewerkt in een multidisciplinair team.

Vergoeding: Bij zes maands verblijf ong. f. 1650.- (Deel)vergoeding van de reiskosten.

Huisvesting: Een "kot" (kamer) wordt geregeld in één van de 4 studentenflats (mits tijdig gereserveerd!) Kosten: ongeveer 4.500 BF per maand. Hulp wordt geboden bij zoeken in de particuliere sector: > 5.000 BF. Sociale opvang: Door ESN -Gent. Bruisend studentenleven. Cursussen: Eventueel zijn in het kader van keuzeonderwijs parallel aan de stage cursussen te volgen in Epidemiologie en Public Health. Taal: Nederlands; Onderzoeksbegeleiding: vanuit de RL en vanuit de Universiteit van Gent. Coordinator: Mw. Dr. Lea Maes. Contact: Ton Oostveen, Vakgroep Gezondheidsvoorlichting, tel: 882412. Onderzoeksthema's: - feasibility and efficiency of a screening programme for breastcancer. - monitoring of trends and determinants of cardiovascular diseases ("MONICA-project"). - introduction in a rural area of West Java (Indonesië) of a surveillance programme on non-communicable disease more specifically on morbidity and mortality of cardiovascular- and cerebrovascular diseases. - survey in Europe on nutrition and the elderly; a concerted action: SENECA. - function of genetic and environmental factors in the prevention of cardiovascular diseases. - jobstress and health. - european intervention projects Aids, prevention prostitutes (EUROPAP). - evaluation of the lifeskills project in Flanders (schoolprogramma). - use of "lite" products in the Belgian population. - coordination of nutrition education in Flanders. - health behaviour in school-aged children (HBSC)- survey. International survey coordinated by WHO. - impact of schoolmanagement on the perception of the school and the health behaviour of the children. - dissemination and impact evaluation of a smoke prevention programme for the secondary school (planned).

Met spoed gezocht: student voor GVO-stage

Voor een onderzoekstage bij de Nederlandse Hartstichting zoeken we een student die liefst in oktober kan beginnen. Het betreft een marktonderzoek ten behoeve van het vervolgtraject van een videoband en handleiding betreffende Schoolgezondheidsbeleid. Hoewel de band werd aangevraagd door een aantal GGD-en en onderwijsbegeleidingsdiensten, is er nog geen zicht op hoe scholen en leerkrachten staan tegenover de invoering van een schoolgezondheidsbeleid, en de behoeften met betrekking tot verdere informatie en ondersteunende materialen. Ben je geïnteresseerd en kan je op korte termijn met een stage beginnen? Bel Aart Mudde, 882402, of kom langs: vakgroep Gezondheidsvoorlichting, Deb 1, kamer 1058.

Diverse onderzoekstages voor GVO-studenten

Ben je op zoek naar een geschikt onderwerp voor je stage in het cursusjaar 94/95? Ben je geïnteresseerd in onderzoek op het gebied van voedingsvoorlichting? Lees dan even verder, want we zoeken studenten voor diverse aantrekkelijke onderzoekstages: 1) Het pretesten van lesmateriaal voor voedingseducatie op de basisschool. Stageplaats: Voorlichtingsbureau voor de Voeding, Den Haag. Het pretesten van nieuw te ontwikkelen lesmateriaal onder de doelgroep (leerlingen) en intermediairen (leerkrachten), en het meewerken aan de aanpassing ervan naar aanleiding van de resultaten van de pretest, zullen de inhoud van de stage zijn. 2) Onderzoek naar toepassingen van Voedingskit. Stageplaats: Voorlichtingsbureau voor de Voeding, Den Haag. Doel is het nagaan of en hoe de 500 verspreide exemplaren van een voorlichtingskoffer voor groepsvoorlichting aan volwassenen wordt gebruikt, hoe diverse onderdelen worden gewaardeerd door gebruikers, en welke factoren bepalend zijn voor het al of niet gebruiken van de kit. 3) Soort voorlichting. Stageplaats: vakgroep GVO. Doel is het nagaan welke van twee manieren van voedingsvoorlichting het beste wordt begrepen, gewaardeerd en de sterkst invloed heeft op determinanten en gedrag: voorlichting per productgroep (bijv. snacks) of per nutriënt (bijv. vet). 4) Voedingsvoorlichting aan ouderen. Stageplaats: Voorlichtingsbureau voor de Voeding, Den Haag. Bij 'jongere' en 'oudere' ouderen zal door middel van vragenlijsten en focusgroepinterviews worden onderzocht welke informatiekanaalen het beste kunnen worden gebruikt om deze doelgroepen te bereiken en wat hun behoeften is betreffende inhoud en vorm van voedingsvoorlichting. 5) Milieu argumenten in voedingsvoorlichting. Stageplaats: vakgroep GVO. Het betreft een onderzoek waarin wordt nagegaan of het vanuit het oogpunt van de effectiviteit van voorlichting zinvol is om ook milieu argumenten op te nemen in de voedingsvoorlichting. Ben je in een van deze onderwerpen geïnteresseerd? Bel Aart Mudde 882402, of kom langs: vakgroep Gezondheidsvoorlichting, Deb 1, kamer 1058.

Nagekomen stages voor BB-studenten

1) Het ontwikkelen van een testmethode voor selectie van atleten. Contactpersoon: dr. J.C. IJzerman, Breda, bondarts atletiekunde, tel.: 01640-51609. 2) Evaluatie lage ruggijn m.b.v. ruggynamometrie. Contactpersoon: Mirjam Hutten, Enschede, tel.: 053-875723. 3) Meetstrategie voor meten fysieke belasting bij epidemiologisch onderzoek. Contactpersoon: Paulien Bongers, TNO-Leiden, tel.: 071-181740.

Herkansing Health Promotion (blok 2.6.2).

De herkansing blok 2.6.2: Health Promotion is gepland op woensdag 12 oktober om 11.00 uur. Studenten die aan de herkansing willen deelnemen kunnen zich hiervoor inschrijven op het publicatieborden bij Bureau Onderwijs. De ruimte waar de herkansing plaats vindt zal t.z.t. bekend gemaakt worden via de postvakjes. A. u. b. geef ook je studentnummer door. Anne Janssen, blokcoördinator.

Gedragsslab

Het gedragsslab vervaardigt audio-visuele programma's voor o.a. onderwijs(leermiddelen), onderzoek (stimuli) en voorlichting (PR). Onze (interne én externe) opdrachtgevers verlangen een hoogwaardig product, vaak bestemd voor zowel binnen- als buitenland. Voor het inspreken van (commentaar-)teksten bij -onder andere- video-programma's zijn we op zoek naar nederlands- en engelstalige spreek(t)ers met een goed in het gehoor liggende stem. Accentloos en goed verstaanbaar spreken (articulatie!) is een must. Bovendien zoeken we, voor een op vrouwen uit Marokko en Turkije gericht programma, spreeksters welke Marokkaans en/of Turks spreken, en tevens enig vertaalwerk kunnen verrichten. Meer informatie: Gedragsslab, Uns 50, tel.: 881595/1580.

SmartCard

Studenten en medewerkers van de Faculteit der Gezondheidswetenschappen en Faculteit der Geneeskunde krijgen de beschikking over een zogenaamde SmartCard. Deze kaart wordt gebruikt om de toegang tot gebouwen en parkeerterreinen te regelen, te betalen bij restauratieve

voorzieningen en in de nabije toekomst wellicht ook als copieerkaart en uitleenpas in de bibliotheek. Alle eerstejaars studenten van Gezondheidswetenschappen en Geneeskunde dienen vanaf 12 september a.s. tussen 08.30-16.00 uur kamer 1.302 (Uns50) zich te laten fotograferen waarna een kaart wordt aangemaakt. Deze kan na c.a. twee week afgehaald worden bij de portier.

Drinkbepers voor eerstejaars studenten GW en MGK

Alle studenten en medewerkers van de Faculteit der Gezondheidswetenschappen gebruiken duurzame bekers in plaats van de plastic wegwerpbekers. Hierdoor verdween het symbool van de manier waarop men eigenlijk niet met grondstoffen en milieu zou moeten omgaan. Een zeer goede zaak dus! Vandaar dat alle eerstejaars studenten een duurzame beker voorzien van een goed sluitend deksel gratis (eenmalig) ontvangen. Daarna zijn deze bekers te verkrijgen bij restauratieve voorzieningen (tel.: 883330) à f2,50 per stuk. Afwas mogelijkheden zijn in voldoende mate aanwezig in de vorm van 'spoelunits'. Bij het gebruik van de duurzame beker zijn de consumpties 25 cent goedkoper. Vanaf dinsdag 6 september kan men tegelijk met de collegekaart deze drinkbepers afhalen bij de balie van Bureau Onderwijs (denk aan de openingstijden!).

Examencommissie MGK.

Van medio augustus tot begin december 1994 neemt dr. J. Dallinga, vakgroep Gezondheidsrisico Analyse en Toxicologie, in verband met afwezigheid van de voorzitter, het voorzitterschap van de Examencommissie MGK waar. Dr. Dallinga is bereikbaar via tel.nr. 881102, secretariaat 881097.

AGORA

Openingstijden AGORA Reductie-Bureau: tot vrijdag 9 september elke dag van 9.00 tot 11.00u bij de balie van Bureau Onderwijs FdGW. Vanaf 12 sept is het Reductie-Bureau elke maandag t/m vrijdag geopend van 10.00 tot 11.00u. Voor slechts fl. 15,- wordt je AGORA-lid. Nieuw: vanaf 12 september verkoopt het AGORA Reductie-Bureau kringloopboekjes voor fl. 2,50. AGORA organiseert een estafette op woensdag 21 september (o.a. roeien, mountainbiken & barbeque). Start: 14.00u bij café Printemps op de markt. Inschrijven per groep (min. 6 personen) uiterlijk voor woensdag 14 september. Kosten bedragen fl. 10,- per deelnemer. Voor meer informatie verwijzen wij je naar het AGORA spreekuur of de lichtkrant bij de balie van Bureau Onderwijs FdGW.

Herkansing MenS B en 3 (oude programma)

Op veler verzoek is er op woensdag 21 september van 8.30-11.00 uur in de Blauwe zaal (0402, Uns 50) een laatste mogelijkheid deel te nemen aan een herkansingstoets MenS voor het doorstroomprogramma van 1993/1994 (MS B) en het reguliere MenS 3 programma van 1992/1993. Deze herkansing zal net als de reeds eerder gegeven mogelijkheden betrekking hebben op: nonparametrisch toetsen, enkelvoudige en meervoudige lineaire regressie, logische regressie en variantie analyse. Studenten, die ondanks deze extra mogelijkheid, helaas toch nog zakken krijgen pas weer een toetsingsmogelijkheid in januari 1995. Deze toets zal betrekking hebben op het nieuwe MenS programma. Om misverstanden te voorkomen: op 21 september vindt er tevens in dezelfde zaal en tijdstip een MenS herkansingstoets plaats voor reguliere MenS 3 studenten volgens het programma zoals gegeven na 1992/1993.

Internationale Betrekkingen Faculteit der Gezondheidswetenschappen

Mededelingen Bureau Internationale Betrekkingen FdGW
Informatiegeds buitenlandse studiebezoek Faculteit der Gezondheidswetenschappen. Deze brochure is bedoeld om GW-studenten te informeren over wat er komt kijken bij het lopen van een buitenlandse stage. De brochure is verkrijgbaar bij Annie Simon, BIB, kamer 1.301, Uns. 50, tel. 1874.
23-26 oktober ASPHER General Assembly on Information Policy in Public Health in Kraków.
Dit congres richt zich op een breed publiek binnen de gezondheidswetenschappen.
15-17 december EUPHA Annual meeting 1994 on Health Service Research in Copenhagen
Nadere informatie over bovenstaande meetings bij BIB-FdGW, Kamer 1.301.

RECHTSGELEERDHEID

Openingstijden Onderwijsbalie BO

Maandag t/m vrijdag van 10.15-11.15 uur en van 14.15-15.15 uur. Op maandagavond is de balie ook geopend van 20.00-21.00 uur.

Verkrijgbaar aan de onderwijsbalie

Onderwijsmateriaal blok 1 dagopleiding Nederlands en fiscaal recht, avondopleiding Nederlands recht. Studiegids.

Aanmeldingsformulieren blok 1 dagopleiding Nederlands en fiscaal recht; uiterste inleverdatum 30.09.1994!

Colleges

07.09: college Inleiding NR 09.00-11.00 uur Collegezaal TS53
07.09: college Recht, markt en staat 11.15-13.00 uur Collegezaal TS53
07.09: college Rechtsgeschiedenis 13.15-14.15 uur Collegezaal Zw
07.09: college Arbeid 13.15-15.15 uur Collegezaal TS53
21.09: college Inleiding NR 09.00-11.00 uur Collegezaal TS53
21.09: college Recht, markt en staat 11.15-13.00 uur Collegezaal TS53
21.09: college Rechtsgeschiedenis 13.15-14.15 uur Collegezaal Zw
21.09: college Arbeid 13.15-15.15 uur Collegezaal TS53

Bureau stages

- Stageplaats aangeboden bij groot bedrijf in Zuid-Limburg. Stageopdracht: administratief recht en milieurecht. Stage kan spoedig starten en zal 2 a 3 maanden duren.

- Aanbod stageplaats bij een Arbodienst in Maastricht met stageopdracht over arbobesluit. Per zo spoedig mogelijk. Informatie Ellen de Krom, bureau stages, tel. 883274.

donderdag 8 september
Multiple Sounds II, installaties, div. lok., 11.00
Literaire wandeling, VVV, 14.00
De Meid/Open Huwelijk, toneel, Het Vervolg, Zaal Het Vervolg, 20.30
Das Schwein mit der Geige, muziekdrama, Cultura Nova Kontra-Punkt en Contrain, parkeergarage Schouwburg Heerlen, 22.15

vrijdag 9 september
Multiple Sounds II, installaties, div. lok., 11.00
De Meid/Open Huwelijk, toneel, Het Vervolg, Zaal Het Vervolg, 20.30
Tenminste, multi-media performance, Tina Herslund e.a. Victor de Stuersaal, Kruisberengang 12, 20.30
Dick de Graaf septet, Los bewegingstheater-werkplaats, 22.30
Das Schwein mit der Geige, muziekdrama, Cultura Nova Kontra-Punkt en Contrain, parkeergarage Schouwburg Heerlen, 22.15

zaterdag 10 september
Open Monumentendag, grafmonumenten, div. lok., 10.00
Multiple Sounds II, installaties, div. lok., 11.00
Internationale kunstmarkt, OLV-plein, 12.00
Talking Chairs, audio-performance Multiple Sounds II, Guy Blues, station, 15.00
Gala-concert, LSO o.l.v. Shlomo Mintz, Vrijthoftheater, 20.00
Tenminste, multi-media performance, Tina Herslund e.a. Victor de Stuersaal, Kruisberengang 12, 20.30
De Meid/Open Huwelijk, toneel, Het Vervolg, Zaal Het Vervolg, 20.30

zondag 11 september
Multiple Sounds II, installaties, div. lok., 11.00
Internationale kunstmarkt, OLV-plein, 12.00
Accordeonconcert, Multiple Sounds II, Margit Kern, St. Servaaskerk, 12.30
Tenminste, multi-media performance, Tina Herslund e.a. Victor de Stuersaal, Kruisberengang 12, 20.30

dinsdag 13 september
Maastricht 50 jaar bevrijd, bevrijdingsfeesten, Heer en Wijck
The annual Maastricht day of the environment, Feestzaal Oud Gouvernement, 10.00
De Meid/Open Huwelijk, toneel, Het Vervolg, Zaal Het Vervolg, 20.30

woensdag 14 september
Maastricht 50 jaar bevrijd, bevrijdingsfeesten, centrum
De Meid/Open Huwelijk, toneel, Het Vervolg, Zaal Het Vervolg, 20.30

Exposities
Kijk op krabbels, krabbels, tekeningen en schilderwerk van peuter en kleuter, kunstenaar en aap, Natuurhistorisch Museum, De Bosquetplein 6-7, t/m 30 okt, ma t/m vr 10.00-12.30, 13.30-17.00; za, zo 14.00-17.00
Etienne Dewulf en Tim Andrews, keramiek, Galerie L Duynstee, Hoogbrugstraat 18, t/m 15 okt, wo t/m vr 13.30-17.00, za 11.00-17.00
Anna Metz en Nynke Schepers, div. werk, Galerie Artist Grote Gracht 43, t/m 8 okt, di t/m za 13.30-17.30
Arjen van Prooijen, schilderijen in olieverf en acryl, Kavel van Koophandel, Maasboulevard 5, t/m 3 okt, ma t/m vr 9.30-16.00
Nadjezda van Ittersum, assemblages, mixed media, Galerie Amy van den Besselaar, Tafelstraat 6a, 10 sep t/m 2 okt, vr t/m ma 13.00-17.30
Limburg 50 jaar bevrijd, div. exposities, Dominicanerkerk, t/m 21 sep, 10.00-17.00
Gustaaf Begas, fotografie, Galerie Wolfs, Hoogbrugstraat t/m 18 sep, wo en vr 14.00-18.00, do 18.00-20.00, za 10.00-17.00, zo 13.00-17.00
Leerlingen van Marli Hommel, schilderijen, Capucijnenstraat 92, za 10 en zo 11 sep, 12.00-18.00

Films
Speelweek: 8 september t/m 14 september
Filmtheater Lumière, Bogaardenstraat 40b
Woodstock: the directors cut, vr 00.30; za 13.30 en 20.00
Senso, dag. 20.00
La vie sexuelle des Belges, dag. 20.30
The blue kite, dag. 22.00
Cinema Palace, Wycker Brugstraat 1
Speed, dag. 18.00, 21.00
De Aristokatten, za, zo en wo 14.30
Wolf, dag. 18.00, 21.15; za, zo en wo ook 14.30
The Flintstones, dag. 18.00, 21.00 (beb. ma); za, zo en wo ook 14.30
Sneak preview, ma 21.00
Mabi, Kleine Gracht 24a
I love trouble, dag. 18.30, 21.15; za, zo en wo ook 14.30
The client, dag. 18.30, 21.15
Sirens, dag. 18.30, 21.15
De Aristokatten, za, zo en wo 14.30
Duimelijntje, za, zo en wo 14.30
Four weddings and a funeral, dag. 18.30, 21.15
Ciné-K, Bernardusstraat 13
Como agua para chocolate, dag. 21.00

Teleur

De vraag is of universiteiten serieuze, professionele organisaties zijn. Iedereen die langer dan een studentenleven door de wandelgangen van een academisch instituut heeft rondgekeurd kan deze vraag ontkennend beantwoorden. Universiteiten, en misschien wel heel speciaal de Limburgse, zijn broedplaatsen van gekonkel, gefiemel, geroddel, onbeus gedrag, zuwendelarij en cynisch gesjoemel. Niet alleen met het onderwijs, of met de impact-factoren van die prachtpublicaties, of vervalste onderzoeksdata, maar met name met - zoals de Buitenlandonezen dat zo fraai noemen - de 'human resources'.

Je stelt bijvoorbeeld een verse doctorandus aan om een mooi onderzoek te doen. Vervolgens laat je die aio drie jaar lang aanrotzooien en roept: 'Wat ben jij eigenlijk een klootzak zeg, waardeloze data, je kunt nog geeneens een behoorlijke Nederlandse zin op papier krijgen laat staan een internationale publicatie. Het wordt niks met die wetenschappelijke carrière van jou, ga na je promotie maar een baantje zoeken als fietsenhersteller of meneer van de retirade.' Of zo.

Of zo: als manager van een instituut, of een vakgroep, of laten we het groot aanpakken, van een faculteit, vind je een naïeveling die een Droom heeft. Habababa! Een droom! Idealen! Om je rot te lachen! Enfin, je hebt door dat dit liefje-naëffe tachtig, honderd, honderd-twintig, in ieder geval ruim over de snelheidsbeperking wil investeren in deze droom. Dom, maar exploitabel, denk je. Als manager. Of directeur. Of vakgroepvoorzitter. Of dekaan.

'Doe maar!' roep je tegen de verblinde gek. Ga jij er maar een lekker tegenaan. Met achtig, honderd, honderd-twintig uur per week. Ikzelf ben niet zo gek, want ik ben al professor. Of UHD. Of dekaan. Maar jij: ren achter die droomworst aan, laat je door die idealistische karuats opzweepen! Voor de gek zijn weekenden niet heilig meer, vrienden moeten wijken voor het enthousiasme, praten, praten, praten, schrijven, schrijven, schrijven, een relatie? sorry nu even niet. De collegae in het instituut, of de vakgroep, of laten we het groot aanpakken, in de faculteit, zien een soort witte pseudo-academische tornado langsrazen. Op weg naar Pietje in Utrecht, of Johann in Aken, of Turgut in Bursa, of Andrzej in Kraków, of Keiko in Kyoto. Want daar is de droom, en niet binnen de keutelmuiertjes van Maastricht....

En dan gaat het fout. Op een universiteit vangen niet de hoogste bomen de meeste wind. Op een universiteit is de wind zelf het gevaar: een tornado inderdaad. Want wat is een wervelwind? Een agressief zuigende zuil. Of althans, zo wordt de orkaankrachtige enthousiasteling beschouwd. Zuigen, en niet meer blazen. En na de tornado volgt de windstilte. Niet dat de werveling rust vindt - ze verdwijnt eenvoudigweg.

Eva

VWO'ers: studenten in voorbereiding (foto Nelis Tu...)

„We zouden eens met de universiteiten moeten praten”

Wat doet een VWO-opleiding anders dan leerlingen voorbereiden op het wetenschappelijk onderwijs? Niets, maar het wil niet altijd even goed lukken. Dat merken de scholen zelf omdat twintig tot vijfentwintig procent van de eindexaminandi geen universitaire studie aandurft, terwijl de universiteiten die het van de overgebleven VWO-produkten moeten hebben klagen dat massa's eerstejaars nauwelijks weten waarom ze voor een bepaalde studie hebben gekozen. En lezen kunnen ze ook al niet.

„Ik zie wel eens leerlingen waarvan ik denk dat ze het heel moeilijk zullen krijgen op de universiteit, maar daar kan ik niet tegen zeggen: dat is niets voor jou, ga jij maar naar het HBO,” zegt drs. L. Cohen-Lodeweges (inderdaad familie), dekaan en lerares Nederlands aan het Sint Maartenscollege in Maastricht. „Wij kunnen de keuze wel proberen te sturen, maar iedereen bepaalt zelf waar men verder gaat studeren. Wie een VWO-diploma haalt, heeft tenslotte het recht verworven op toelating tot de universiteit.”

BERICHT UIT MAASTRICHT

Het recht op toegang tot de universiteit wordt door tachtig procent van de VWO-gediplomeerden benut. De rest gaat naar het HBO, omdat de kans op mislukking daar kleiner wordt geacht of gewoon omdat men de voorkeur geeft aan een beroepsopleiding. Met een beetje geluk maken leerlingen die rationele keuze na een eerlijk antwoord te hebben gegeven op de beroemde trits vragen wie ben ik, wat wil ik, wat kan ik? „Maar de meeste leerlingen kiezen heel pragmatisch,” zegt drs. A. Kolle, conrector van het Jeanne d'Arclyceum. „Met status heeft het niet zoveel te maken. Hoe hoger de opleiding, hoe groter de kans op werk, is de redenering. Er zijn er ook die opzien tegen een lastige studie met onzekere afloop. Die gaan liever naar het HBO, omdat ze vinden dat het beter past bij hun capaciteiten.”

Een rationele keuze voor universiteit of hoger beroepsonderwijs wordt voor een groot deel belemmerd door het onderscheid VWO-Havo, denkt Kolle: „De Havo is bedoeld als de HBO-voorbereiding bij uitstek. Maar VWO-leerlingen ervaren het als een duidelijke achteruitgang als zij een Havo-advies krijgen, terwijl dat niet meer zou moeten betekenen dan dat hun intelligentie eerder op praktische vaardigheden dan op abstraherend vermogen is gericht.”

En als de student zich met een Havo-diploma bij het HBO meldt wil dat lang niet altijd zeggen dat hij daar met open armen wordt ontvangen. Cohen-Lodeweges verwijt de HBO-instellingen dat zij te weinig rekening houden met het niveau van de Havisten. „Het HBO wil zich op alle mogelijke manieren profileren ten opzichte van de universiteiten, vooral sinds de vorming van de hogescholen. De eisen worden zo hoog opgeschroefd, dat bijna alleen de VWO-leerlingen eraan kunnen voldoen. De Havo-gediplomeerden krijgen het steeds moeilijker.” Dat klinkt een beetje pikant uit de mond van de echtgenote van de man die tijdens zijn staatssecretariaat de gelijkwaardigheid van HBO en WO probeerde te verkopen. Om een Havo/HBO-lijn voor de praktische geesten en de VWO/WO-lijn voor studenten met meer abstraherende vermogens te bestemmen zou om te beginnen de Havo meer waardering

moeten krijgen: „De Havo ook zes jaar laten duren? Dat lijkt me inderdaad niet zo'n gek idee.”

Iedereen geeft grif toe dat het VWO tot nu toe weinig doet met het vooropgezette doel om leerlingen voor te bereiden op het wetenschappelijk onderwijs. Dat gebeurt niet omdat men het niet ervan niet inziet: „Begrippen als kwaliteitszorg beginnen bij ons ook ingeburgerd te raken,” zegt Kolle. „Wij werken bijvoorbeeld aan een systeem om te registreren hoe het onze leerlingen vergaat in het vervolg op onze opleiding. We hopen ervan te leren wat we beter kunnen doen. En we zouden meer met de universiteiten moeten praten. Daar is tot nu toe geen enkel overleg mee.” Kolle sluit ook niet uit dat de resultaten die oud-leerlingen behalen in het vervolgonderwijs, nog eens gebruikt zullen worden als verkoopargument bij de werving van nieuwe leerlingen.

Toch denkt iedereen op grond van zijn lange ervaring te kunnen voorspellen welke leerling straks een goed figuur slaat op de universiteit en welke niet. Ir. F. van der Leeuw, voorzitter van de centrale directie van BC Schöndeln in Roermond (een scholengemeenschap van VWO, Havo en Mavo) denkt dat succes in het wetenschappelijk onderwijs meer een kwestie van attitude dan van intelligentie is: „Op grond van de resultaten die onze eindexamenkandidaten halen, hoef ik er helemaal niet aan te twijfelen dat we geen goed produkt afleveren. Maar de bagage die een leerling meeneemt naar de universiteit, bestaat uit meer dan cijfers.”

Goede leerlingen zijn gemotiveerd, zelfstandig en hebben het vermogen analytisch te denken. Alleen is het zo moeilijk-hen die eigenschappen bij te brengen, weet Van der Leeuw: „We denken vaak dat het nog is als vroeger: toen werd je tussen je twaalfde en je achttiende jaar nog voor tachtig procent op school gevormd en voor twintig procent thuis. Ik denk dat het nu precies omgekeerd is. Leerlingen houden er een zeer druk buitenschools leven op na. Daar moet je rekening mee houden. Een leraar kan niet meer tegen de leerlingen staan roepen dat het hun plicht is braaf te zijn en woordjes van buiten te leren. Daar lopen veel leerkrachten op vast, omdat ze die verandering niet hebben kunnen volgen en hun methodiek niet hebben aangepast.”

„We moeten het ook niet te somber zien,” zegt Cohen-Lodeweges. „Het valt mij juist op hoe goed leerlingen hebben nagedacht over bepaalde zaken. Daar sta ik vaak verbaasd van.” Toch klagen haar collega's dat het frustrerend blijft al die ongemotiveerde leerlingen zelfstandigheid bij te brengen. Kolle hamert erop dat de schoolleiding met strikte kwaliteitseisen haar leraren gemotiveerd moet houden. De leerling trekt zich daar vanzelf aan op. Maar her en der in het land wordt ook geëxperimenteerd met taakgericht onderwijs. Het succes is onmiskenbaar. „Het zou mij niet verbazen als het probleemgestuurd onderwijs straks ook in het voortgezet onderwijs de maat wordt,” zegt Van der Leeuw. „De leraar die zijn kennis frontaal staat over te dragen, heeft alleen al vanwege het kostenaspect zijn langste tijd gehad. Ik zie hem in de toekomst meer als richtinggever, die de leerlingen op weg helpt hun kennis te vergaren. Dan moeten we maar de middelen te benutten die ze buiten de school hebben leren gebruiken, de beeldcultuur dus overnemen.”

Jacques Herraets